

Kotimaisten kielten keskus

Tilinpäätös
2014

Sisällys

1. Toimintakertomus	3
1.1 Johdon katsaus	3
1.2 Vaikuttavuus	4
1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus	4
1.2.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	5
1.3 Toiminnallinen tehokkuus	6
1.3.1 Toiminnan tuottavuus	6
1.3.2 Toiminnan taloudellisuus	10
1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	11
1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	11
1.4 Tuotokset ja laadunhallinta	12
1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	13
1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	14
1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	21
1.6 Tilinpäätösanalyysi	22
1.6.1 Rahoituksen rakenne	22
1.6.2 Talousarvion toteutuminen	22
1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma	22
1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	23
1.8 Arviointien tulokset	23
1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	23
2. Talousarvion toteumalaskelma	26
3. Tuotto- ja kululaskelma	27
4. Tase	27
5. Liitetiedot	28
6. Allekirjoitus	29

Julkaisut 2014

Kotimaisten kielten keskus 2015

Toimitus: Pirkko Nuolijärvi, Toni Nykänen, Ritva Paananen ja Sari Vaula

Julkaisuluettelo: Anna-Liisa Kristiansson

1. Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Kotimaisten kielten kesuksesta annetun lain (1403/2011) mukaan Kotimaisten kielten keskus on opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluva virasto. Keskuksen tavoitteena on kielen asiantuntijana edistää keskuksen toimialaan kuuluvien kielten käyttöä yhteiskunnassa. Keskuksen tehtävänä on suomen ja ruotsin kielten huolto, neuvonta ja sanakirjatyö sekä kielenhuoltoon ja sanakirjatyöhön liittyvä tutkimus. Keskuksen tehtävänä on lisäksi koordinoita saamen kielten, viittomakielten ja romanikielen huoltoa.

Suomen ja ruotsin kielellä on Suomessa juridisesti vahva asema, ja niitä käytetään monipuolisesti kaikilla elämänaloilla. Nykymaailmassa kummankin kielen käyttöala vaatii kuitenkin jatkuvaa huomiota, ja kieliyhteisön on pidettävä huolta siitä, että suomi ja ruotsi säilyvät ja kehittyvät kaikilla aloilla käytettävänä kielinä. Kotimaisten kielten keskus (myöhemmin Kotus) on keskeinen toimija, jonka tehtävänä on vahvistaa kieliyhteisön tietoisuutta ja toimintaa näiden kielten monipuolisen elämän takaamiseksi. Kotus nostaa esille myös kaikkien suomalaisten äidinkielen merkitystä ja vaikuttaa siihen, että kieli-ilmasto ei kylmene, vaan jokaisen ihmisen oikeus omaan äidinkieleen nähdään ihmisoikeuksiin kuuluvana oikeutena.

Kotuksen tehtävät ulottuvat sekä kielen statuksen että kielen laadun ja kielitiedon vahvistamiseen. Kaikilla toiminnan alueilla on kyetty saavuttamaan hyviä tuloksia, koska henkilöstön sitoutuneisuus työhön on vahva. Toiminnan tuloksellisuutta on seurattu kolmella alueella: kielenhuolto ja tutkimus, sanakirjatyö ja aineistot.

Kielenhuolto ja siihen liittyvä tutkimus ovat Kotuksen päätehtäviä. Kotus on vuosikymmenten mittaan vakiinnuttanut paikkansa luotettavana asiantuntijalaitoksena, joka palvelee kieliasioissa eri ammattiryhmiä ja kaikkia kansalaisia. Työ lähtee siitä, että jokaisella on oikeus saada tietoa kielestä sekä laadukasta palvelua asiallisella, selkeällä ja ymmärrettävällä kielellä.

Neuvonta, lausuntojen antaminen ja koulutus ovat kielen- ja nimistönhuollon jatkuvia keskeisiä tehtäviä. Vuonna 2014 otettiin monia merkittäviä askelia. Keväällä 2014 *Kielikellon* ja *Språkbrukin* arkistot avattiin vapaasti luettavaksi verkossa. Koko vuoden oli meneillään kielenhuollon verkkopalvelujen kehittämisprojekti, Kielitoimiston ohjepankin rakentaminen; ohjepankki avataan alkuvuodesta 2015. Keskeinen panos Kotuksen virkakielen ja nimistön asiantuntijoilla oli opetus- ja kulttuuriministeriön virkakielityöryhmässä ja virkakielikampanjassa: ohjelman ehdotuksia tehtiin tunnetuiksi, virastojen käyttöön laadittiin aineistoja ja virastojen kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä. Viranomaiskieli ja asiointi viranomaisten kanssa ovat yhteiskunnan toiminnan ja yksilön elämän kannalta olennaisia, ja tässä työssä Kotuksella on merkittävä rooli.

Toinen keskeinen Kotuksen toiminta-alue on sanakirjatyö ja siihen liittyvä tutkimus. Kieliyhteisön täysipainoisen elämän kannalta on tärkeää, että ihmiset tuntevat oman kieltensä historiaa ja nykytilaa ja pääsevät näitä koskevan tiedon äärelle. Kotuksen kaikki sanakirjat tuotetaan vähitellen verkkoon vapaasti luettaviksi. Merkittäviä askelia otettiin jälleen vuonna 2014, kun aiemmin maksullinen *Kielitoimiston sanakirja* tarjottiin vapaasti luettavaksi, *Vanhan kirjasuomen sanakirjan* ensimmäinen jakso ilmestyi verkossa, ja *Suomen murteiden sanakirja* ja *Ordbok över Finlands svenska folkhäl* lisäsivät verkkotarjontaansa entisestään. Kotus keskittyykin yhä vahvemmin verkossa julkaisemiseen, ja meneillään olevat verkkosivuston ja kielenhuollon verkkopalvelun uudistukset tukevat hyvin tätä suuntausta.

Kolmas toiminnan alue on Kotuksen laajojen kieliaineistojen kehittäminen ja tarjoaminen kaikille kiinnostuneille. Vuoden 2014 aikana keskityttiin erityisesti puhutun kielen aineistojen, karjalan kielen aineistojen ja nimiaineistojen kehittämiseen niin, että ne tulevaisuudessa voivat saavuttaa paremmin niin tutkijat kuin kansalaisetkin. Kieliaineistojen kehittämistyö tähtää lisäksi siihen, että näitä tietoja voi käyttää moniin Kotuksen ulkopuolisiin kieliteknologisiin hankkeisiin ja erityisesti nimiaineistoja myös käytännön sovelluksiin.

Keskeinen kehittämisprojekti on ollut Kotuksen koko verkkopalvelun uudistustyö. Uudet verkkosivut avataan alkuvuodesta 2015. Tämä on omiaan vahvistamaan Kotuksen eri toimintojen näkyvyyttä ja vaikuttavuutta. Yhteistyö eri viranomaisten ja median kanssa on muutoinkin kiinteää ja runsasta.

Henkilöstön määrä oli vuonna 2014 85,5 henkilötyövuotta (2013: 76,1 htv). Henkilötyövuosia oli enemmän kuin edellisenä vuonna, koska Kotuksella oli kehittämisvaroja ja ulkopuolista rahoitusta eri projekteihin, lähinnä sanakirja- ja aineistoprojekteihin. Vakituisten henkilöstön määrä on koko ajan vähentynyt.

Lain ohjaamia tehtäviään Kotus toteuttaa niissä puitteissa, joihin yhä kiristynyt taloudellinen tilanne antaa mahdollisuuden. Kotus ei voi näillä näkymin juuri ollenkaan tarjota työtä alan nuorille asiantuntijoille, koska eläköityvien tai muuten poistuvien työntekijöiden tilalle ei taloudellisista syistä voida palkata uusia. Henkilöstön ikärakenteen vuoksi tulevien vuosien näkymät eivät pienen laitoksen työn ja sen kehittämisen näkökulmasta ole kovin valoisia.

Kaikkiaan vuodelle 2014 oli jälleen leimallista sekä sitoutuminen työhön että maltillinen, voimavarojen mukainen kehittäminen.

1.2 Vaikuttavuus

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Kotuksen tulossopimus 2014:

Kotuksen toiminnan tavoitteena on lisätä tietoa kotimaisista kielistä ja niiden asemasta kulttuurissa ja yhteiskunnassa sekä näin osaltaan luoda edellytyksiä kielelliselle tasa-arvolle Suomessa.

Kotus edistää kielen asiantuntijana toimialaansa kuuluvien kielten hyvää ja selkeää käyttöä yhteiskunnassa. Tavoitteena on, että suomi ja ruotsi tulevaisuudessakin ovat aktiivisessa käytössä yhteiskunnan kaikilla aloilla. Kotus tukee osaltaan muunkielisten Suomessa asuvien suomen ja ruotsin kielen käyttöä. Kotus tukee toiminnallaan saamen kielten, Suomen viittomakielten ja romanikielen aseman vahvistamista.

Toiminnan vaikuttavuuden arvioinnin lähtökohtana ovat Kotuksen strategiset tavoitteet, jotka ovat linjassa tulossopimuksessa asetettujen tavoitteiden kanssa. Myös kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö lisää Kotuksen näkyvyyttä ja vaikuttavuutta.

Kotus on erittäin tietoinen yhteiskunnallisesta tehtävästään. Sen yhtenä tehtävänä on huolehtia suomen ja ruotsin yleiskielen kunnosta ja kannustaa siihen, että kaikilla aloilla julkaistaan suomeksi ja ruotsiksi, mikä on tärkeä yhteiskunnallisen vaikuttamisen muoto. Asiantuntijalaitoksen vaikuttavuutta ei kuitenkaan voi pelkistää vuosittain seurattaviksi mittareiksi, koska toiminnan vaikuttavuus toteutuu usein epäsuorasti ja pitkällä aikavälillä. Vaikuttaminen tapahtuu hyvin monella tasolla; mediassa, yhteistyössä ja koulutuksen avulla, lausunnoissa, julkaisuissa ja muussa viestinnässä.

Kotuksen vaikuttavuus syntyy osaltaan siitä, että kielenhuolto, siihen kiinnittyvä koulutus ja sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö, sanakirjatyö, sanaston kehityksen systemaattinen seuranta ja näihin liittyvä tutkimus sekä aineistotyö muodostavat saman katon alla yhden kokonaisuuden, joka on enemmän kuin osiensa summa, koska kaikki voivat hyötyä toistensa asiantuntemuksesta ja siten kasvattaa omaa ja kieliyhteisönsä asiantuntemusta. Kotuksen vaikuttavuutta voikin parhaiten arvioida tarkastelemalla sitä, millä tavoin se tekee kielen asiat näkyviksi ja siten hyödyttää suomalaista yhteiskuntaa.

Kotimaisia kieliä koskevan tiedon lisääminen

Kielenhuollon toiminta on jo lähtökohdiltaan vuorovaikutteista: neuvonta, lausunnot, tiedotus, koulutus, painetut ja sähköiset lehdet *Kielikello* ja *Språkbruk* sekä osallistuminen kansalliseen ja kansainväliseen asiantuntijayhteistyöhön tekevät tunnetuksi kielen normeja ja kielenkäytön muu-

toksia. Yhä enemmän kielenhuollon palveluja siirretään verkkoon, ja pian lähes kaikki tähänastinen kielenhuoltoa koskeva tieto on verkossa.

Kotuksen sanakirjoja julkaistaan verkossa, mikä lisää sanakirjojen saavutettavuutta ja käytettävyyttä. Vuoden 2014 merkittävä satsaus oli, kun *Kielitoimiston sanakirja* avattiin vapaasti luettavaksi verkossa. Kaikilla sanakirjoillaan Kotus tukee opetusta ja tutkimusta kaikilla koulutusasteilla, tarjoaa medialle kiinnostavia teemoja sanaston alalta sekä täyttää kansalaisten tiedontarpeita.

Kotus parantaa koko ajan kieliaineistojensa saatavuutta ja käytettävyyttä. Tätä tehdään tiiviissä yhteistyössä FIN-CLARINin (Finnish Language Resource Consortium) ja CSC:n (Tieteen tietekniikan keskus) kanssa.

Selkeän kielen käytön edistäminen

Vuonna 2014 Kotuksen panos opetus- ja kulttuuriministeriön virkakielityöryhmässä oli merkittävä; kotuslaiset vaikuttivat ratkaisevasti siihen, millaiseksi toimintaohjelma muotoutui. Yhteistyötä virkakielen parantamiseksi on tehty myös Avoin hallinto -hankkeessa, ja Kotus on ollut keskeinen toimija virkakielen kampanjassa, joka käynnistyi lokakuussa 2014. Ylipäätään Kotus on verkostoitunut tehokkaasti valtionhallinnon ja kuntien kanssa.

Muunkielisten suomen kielen käytön tukeminen

Kotus laatii maahanmuuttajien kielten sanakirjoja tukeakseen maahanmuuttajien suomen kielen oppimista sekä heidän oman kielen taitonsa säilymistä ja kehittymistä. Tässä tehdään yhteistyötä Opetushallituksen kanssa. Toistaiseksi Kotus on tehnyt somali–suomi-sanakirjaa, eikä muita vastaavia sanakirjoja ole vielä ollut mahdollista aloittaa. Myös kielipoliittisessa työssään Kotus nostaa esille muun- kuin suomen- ja ruotsinkielisten ihmisten oikeuksia omaan kieleen.

Saamen kielten, Suomen romanikielen ja viittomakielten aseman vahvistaminen

Saamen kielen, romanikielen ja viittomakielen lautakunnat ovat Kotuksen väylä vähemmistökielten työhön. Kotuksen tehtävä on koordinoita lautakuntien työtä. Lautakunnat ovat käsitelleet kielten asemaa koskevia asioita sekä osallistuneet kielen suunnitteluun ja kehittämiseen. Kotuksen panos on kuitenkin vähemmistökielten kehittämisessä sangen vähäinen, koska sillä ei enää viime vuosien uudistusten jälkeen ole näiden kielten asiantuntijoita. Kielipoliittisessa työssään Kotus kuitenkin pitää koko ajan näiden kielten asemaa esillä ja tukee niiden aseman parantamista.

Kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö

Suomenkielisiä ja suomen kielen oppijoita tukevan työn lisäksi Kotuksen asiantuntemusta hyödynnetään tiedehallinnossa, tieteellisissä asiantuntijatehtävissä, lukuisissa elimissä ja työryhmissä sekä mediassa. Suomen ja ruotsin asemaa ja ylipäätään äidinkielten asemaa on pidetty esillä kansallisissa työryhmissä, pohjoismaisessa yhteistyössä ja Euroopan kielentutkimuslaitosten verkostossa EFNILissä. Tiivistä yhteistyötä on tehty valtionhallinnon, erityisesti oikeusministeriön ja valtioneuvoston kanslian, valtiovarainministeriön Avoin hallinto -hankkeen, Kelan, Selkokeskuksen sekä Kuntaliiton ja Svenska Litteratursällskapet i Finland -seuran kanssa. Nimistönhuollossa osallistuttiin aktiivisesti YK:n paikannimityöhön, ja EU:n kieliasioissa toimittiin yhteistyössä ministeriöiden ja EU-elinten kanssa. Myös yhteistyö muistiorganisaatioiden, yliopistojen ja tieteellisten seurojen kanssa on jatkunut tiiviisti. Kotus on mukana Finnish Language Resource Consortium (FIN-CLARIN) -hankkeessa, joka on hyväksytty yhdeksi kansainvälisesti merkittäväksi suomalaiseksi tutkimusinfrastruktuuriksi, opetus- ja kulttuuriministeriön Kansallinen digitaalinen kirjasto (KDK) -hankkeessa sekä Tieteen kansallinen termipankki -hankkeessa.

1.2.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Kotuksella ei ole siirto- eikä sijoitusmenoja.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

Kotuksen toiminnan tuottavuudelle tai taloudellisuudelle ei ole tulossopimuksessa esitetty tavoitetta. Kotuksessa ei ole käytössä toimintolaskentaa, jolla kustannuksia voitaisiin seurata toiminoittain tai tuotteittain. Kotus ottaa Kieku-järjestelmän käyttöön 1.4.2015, jolloin kustannuksia voidaan seurata valtion yhteisessä talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmässä. Opetus- ja kulttuuriministeriö on katsonut, että Kotuksen tulisi tilinpäätöksessään pyrkiä esittämään ainakin tulosyksikkö- tai toimintokohtaiset kustannustiedot tilinpäätösvuodelta. Vuoden 2014 työajan kohdentumista koskeva tieto perustuu seurantaan, jonka pohjalta tuottavuutta ja taloudellisuutta kuvaavat tunnusluvut on laskettu.

1.3.1 Toiminnan tuottavuus

Seuraavissa taulukoissa esitetään opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sovituin indikaattorein eri tulosalueiden toteumat ja tavoitteet vuonna 2014, niiden vertailu sekä kahden aikaisemman vuoden toteumat. Lisäksi vuotta 2014 verrataan vuoteen 2013.

Kotus saavutti tavoitteet varsin hyvin, kun ottaa huomioon tuottavuustoimet ja aikaisempien vuosien henkilötyövuosien vähennykset. Indikaattorein mitatut tavoitteet ylitettiin kertomusvuonna julkaisujen kappalemäärissä, esitelmissä ja asiantuntijatehtävissä, kielineuvonnassa, tietopalvelutehtävissä, sähköisissä aineistoissa ja sana-artikkelien määrissä. Sen sijaan julkaisujen sivumäärä jäi selvästi asetetusta tavoitteesta ja kielenkäytön opetuksen määrä jonkin verran asetetusta tavoitteesta.

Taulukko 1. Kielenhuollon seurantakohteet: Julkaisut.

Julkaisut	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Tavoite 2014	Vertailu toteumataavoite 2014	Vertailu toteuma 2014-2013
Julkaisut, kpl	374	527	553	300	253	26
Julkaisut, sivua	6 446	6572	3 843	5 000	-1 157	-2 729
Henkilötyövuodet		12,99	13,78			0,79
Julkaisut, kpl/htv		41	40			-1
Julkaisut, sivua/htv		506	279			-227

Julkaisujen kappalemäärä on huomattavasti suurempi kuin tavoitteeksi oli asetettu. Sen sijaan sivumäärä on selvästi pienempi kuin tavoite. Julkaisujen kappalemäärän runsaudessa ja sivumäärän vähenemisessä alkaa tuntua mitä ilmeisimmin Kotuksen tehtävien osittainen muutos vuodesta 2012 alkaen. Koska Kotukselta edellytetään yhä vahvemmin nimenomaan asiantuntijatyötä ja palvelua, kotuslaiset kirjoittavat entistä enemmän lyhyitä, yleistajuisia kirjoituksia niin verkossa kuin muillakin foorumeilla. Vähemmän on mahdollisuuksia julkaista laajoja tutkimusartikkeleita tai kirjoja, eikä sivumäärä siten pysty nousemaan tavoiteltuun määrään. Tämä tuleekin ottaa huomioon tulevassa tavoitteiden asetannassa. Lisäksi tulokseen vaikuttaa se, että kahden laajakokoon teoksen julkaiseminen siirtyi vuoden 2015 puolelle eikä painettuja sanakirjoja ilmestynyt.

Taulukko 2. Kielenhuollon seurantakohteet: Esitelmät ja asiantuntijatehtävät.

Esitelmät ja asiantuntijatehtävät	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Tavoite 2014	Vertailu toteumataavoite 2014	Vertailu toteuma 2014-2013
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät, kpl	346	397	416	400	16	19
Henkilötyövuodet		6,51	7,41			0,90
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät, kpl/htv		61	56			-5

Esitelmien ja asiantuntijatehtävien toteuma vastaa hyvin tavoitetta, ja tavoite ylittyikin hieman. Asiantuntijatehtäviin luetaan erilaiset asiantuntijalausunnat ja esiintymiset mediassa sekä osallistuminen kotimaisten ja kansainvälisten työryhmien ja lautakuntien työhön (esim. virkakielityöryhmä).

Tämän seurantakohteen tavoitteen saavuttaminen osoittaa, että Kotus panostaa edelleen vahvasti kielitiedon ja tutkimustulosten välittämiseen eri yhteyksissä, niin tieteellisissä konferensseissa kuin laajalle kuulijakunnalle tarkoitetuissa seminaareissa ja tapaamisissa. Suhteet mediaan ovat hyvin tiiviit, ja kotuslaisten asiantuntemusta käyttää ahkerasti hyväkseen printtimedia, verkkolehdet, radio ja televisio. Tietoa käytettävissä olevista asiantuntijakontakteistaan ja sisällöistään Kotus levittää Twitterin ja verkkosivustonsa www.kotus.fi avulla.

Taulukko 3. Kielenhuollon seurantakohteet: Kielenkäytön opetus.

Kielenkäytön opetus	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Tavoite 2014	Vertailu toteumataavoite 2014	Vertailu toteuma 2014-2013
Kielenkäytön opetus, tuntia	1 176	1 104	923	1 200	-277	-181
Henkilötyövuodet		3,18	2,93			-0,25
Kielenkäytön opetus, tuntia/htv		347	315			-32

Kielenkäytön opetuksen määrä on vähentynyt viime vuosina, ja vuonna 2014 se oli jälleen pienempi kuin tavoitteeksi oli asetettu. Tämä johtuu siitä, että kysyntä on viime vuosina ollut yleisen talouden taantumana vuoksi jonkin verran vähäisempää kuin aiemmin. Resursseja koulutukseen on 2014 ollut jonkin verran vähemmän kuin edellisellä vuonna. On myös huomattava, että koulutuksen toimintatavat ovat muuttuneet ja kontaktiopetusta on yhtä koulutuskokonaisuutta kohden vähemmän kuin ennen.

Taulukko 4. Kielenhuollon seurantakohteet: Kielineuvonta.

Kielineuvonta	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Tavoite 2014	Vertailu toteumataavoite 2014	Vertailu toteuma 2014-2013
Kielineuvonta, vastauksia, kpl	6 786	8 542	9 175	6 500	2675	633
Henkilötyövuodet		2,4933	2,0945			-0,3988
Kielineuvonta, vastauksia, kpl/htv		3 426	4 381			955

Kielineuvonnan vastausten määrä on huomattavasti suurempi kuin tavoitteeksi oli asetettu. Vuodesta 2013 alkaen mukaan on laskettu kysymysten määrä eikä, kuten aiemmin, puhelujen tai viestien määrä. Useissa puheluissa tai viesteissä voi olla useita kysymyksiä, ja arvioimme, että palvelusta annetaan todenmukaisempi kuva, kun yhteydenottomäärän sijasta lasketaan annetut vastaukset. Neuvontavastausten määrä osoittaa myös sen, että kieli kiinnostaa ja kielipalveluille on kysyntää. On huomattava, että näihin lukuihin sisältyy nimenomaan yksilöille suullisesti tai kirjallisesti annettava neuvonta. Kuten edellä on käynyt ilmi, yhä enemmän ohjeita ja neuvoja julkaistaan verkossa, mikä ei näy tässä indikaattorissa.

Taulukko 5. Seurantakohte kieliaineistot: Tietopalvelutehtävät.

Tietopalvelutehtävät	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Tavoite 2014	Vertailu toteumataavoite 2014	Vertailu toteuma 2014-2013
Tietopalvelutehtävät, kpl	1 419	1 338	1 548	1 200	348	210
Henkilötyövuodet		0,695	0,4197			-0,28
Tietopalvelutehtävät, kpl/htv		1 925	3 688			1 763

Arkistojen ja kirjaston tietopalvelutehtäviä on tehty enemmän kuin edellisinä vuosina, vaikka siihen on voitu kohdistaa hieman vähemmän henkilötyövuosia kuin edellisellä vuonna. Tietopalvelupyynnöt tulevat yhä useammin sähköisesti ja ne voivat olla usein vain vähän aikaa vaativia, joten pyyntöjä on voitu toteuttaa enemmän kuin ennen.

Taulukko 6. Seurantakohte kieliaineistot: Sähköiset aineistot.

Sähköiset aineistot	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Tavoite 2014	Vertailu toteumataavoite 2014	Vertailu toteuma 2014-2013
Sähköiset aineistot*	43 099	44 395	56 061	48 000	8061	11 666
Henkilötyövuodet		7,74	5,7514			-1,99
Sähköiset aineistot, yksikkö/htv		5 736	9 747			4 011

*Luku kuvaa kumuloivasti sähköisten aineistojen karttumista ja jalostusastetta.

Sähköisten aineistojen karttumista ja jalostusasteen paranemista on kuvattu kumuloivasti vuodesta 2006 lähtien. Vuoden 2014 tavoitteen selvä ylittäminen johtuu siitä, että monia aineistoja on pystytty jalostamaan, jolloin kerroin on korkeampi ja tulos siten parempi kuin esimerkiksi jonkin aineiston digitoinnin alkuvaiheessa.

Taulukko 7. Seurantakohde sanakirjat.

Sanakirjat	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Tavoite 2014	Vertailu toteuma-tavoite 2014	Vertailu toteuma 2014-2013
Sana-artikkeleita, kpl	205 000	33 475	186 242	105 000	81 242	152 767
Henkilötyövuodet		20,6162	28,6831			8,07
Sana-artikkeleita, kpl/htv		1 624	6 493			4 869

Koska Kotus on siirtynyt julkaisemaan sanakirjat pääosin sähköisessä muodossa, ei enää ole tarkoituksenmukaista esittää sanakirjojen tuotosta sivumäärinä, vaan vuodesta 2012 lähtien on laskettu verkossa julkaistujen artikkelien määrä. Asetettu tavoite ylitettiin vuonna 2014 suuresti. Tähän vaikutti se, että *Kielitoimiston sanakirja* (noin 100 000 sana-artikkelia) päästiinkin julkaisemaan jo vuonna 2014 suunnitellun vuoden 2015 sijasta, ja kaikki muutkin sanakirjat julkaisivat odotettua enemmän verkossa. Vuosi 2014 oli siten eräänlainen huippuvuosi, jollaisia ei ole joka vuosi, vaan sana-artikkelien määrät vaihtelevat vuosittain suurestikin sen mukaan, mihin kohtaan kunkin sanakirjan jakson sopiva julkaisu-aika osuu. Henkilötyövuosien lisääntyminen johtuu muun muassa siitä, että aiemmin apurahalla työskennelleet Koneen Säätiön leksikografit ovat vuodesta 2014 alkaen olleet Kotuksen määräaikaista työntekijöitä ja *Ordbok över Finlands svenska folkhäl* -teoksen toimituskuntaan saatiin yksi toimittaja lisää. Lisäksi sanakirjaprojekteissa on ollut lyhyempiäaikaisia määräaikaista työntekijöitä.

1.3.2 Toiminnan taloudellisuus

Kotuksessa seurataan toiminnan taloudellisuutta indikaattoreittain tilinpäätöksessä toisen kerran. Kustannuksia vertaillaan siis vuoteen 2013.

Vuonna 2014 yksikkökustannukset olivat edelliseen vuoteen verrattuna nousseet julkaisuissa, joiden laatiminen kuuluu Kotuksen ydintoimintoihin. Sen sijaan kielineuvonnassa, tietopalvelutehtävissä, sähköisissä aineistoissa ja sanakirja-artikkeleissa yksikkökustannukset olivat pienemmät kuin vuonna 2013. Erityisesti sanakirjatyössä yksikkökustannukset olivat huomattavasti pienentyneet. Sanakirjatyön kokonaiskustannukset kasvoivat mm. siksi, että aiemmin Koneen Säätiön apurahalla työskennelleet sanakirjantoinittajat ovat nyt Koneen Säätiön tukemia määräaikaista Kotuksen työntekijöitä. Sanakirjatyöhön kohdentuu runsaasti myös tietojärjestelmäsiantuntijoiden työtä. Kaikkiaan Kotuksen taloudellinen tuottavuus oli vuonna 2014 parempi kuin 2013.

Indikaattoreihin kohdistettujen tuotosten ja kustannusten vuosittainen vaihtelu on odotuksenmukaista. Kysymys on eräänlaisesta kausivaihtelusta eli siitä, miten kunkin työntekijän ja ryhmän työtä kunakin vuonna suunnataan ja painotetaan. Siten vuodet eivät ole tuotoksiltaan samanlaisia, vaikka toiminnan painopisteet eivät ratkaisevasti muuttuisi, koska yksittäisen työntekijän työaika voi kohdentua eri vuosina hieman eri kohteisiin.

Taulukko 8. Toiminnan taloudellisuus indikaattoreittain.

Julkaisut	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Vertailu 2014-2013
Julkaisut kpl	527	553	26
Julkaisut sivua	6 572	3 843	-2 729
Kustannukset	1 039 875	1 143 133	103 258
Euroa/julkaisu, kpl	1 973,20	2 067,15	93,95
Euroa/julkaisu, sivua	158,23	297,46	139,23
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Vertailu 2014-2013
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät, kpl	397	416	19
Kustannukset	650 723	724 737	74 015
Euroa/kpl	1 639,10	1 742,16	103,06
Kielenkäytön opetus	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Vertailu 2014-2013
Kielenkäytön opetus, tuntia	1 104	923	-181
Kustannukset	117 305	107 901	-9 405
Kielenkäytön opetus, euroa/tunti	106,25	116,90	10,65
Kielineuvonta	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Vertailu 2014-2013
Kielineuvonta, vastauksia, kpl	8 542	9 175	633
Kustannukset	250 114	196 764	-53 350
Kielineuvonta, vastauksia, euroa/kpl	29,28	21,45	-7,83
Tietopalvelutehtävät	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Vertailu 2014-2013
Tietopalvelutehtävät, kpl	1 338	1 548	210
Kustannukset	74 432	47 514	-26 918
Tietopalvelutehtävät, euroa/kpl	55,63	30,69	-24,94
Sähköiset aineistot	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Vertailu 2014-2013
Sähköiset aineistot*	44 395	56 061	11 666
Kustannukset	674 069	548 207	-125 862
Sähköiset aineistot, euroa/yksikkö	15,18	9,78	-5,40
Sanakirjat	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Vertailu 2014-2013
Sana-artikkeleita, kpl	33 475	186 242	152 767
Kustannukset	2 049 329	2 448 487	399 159
Sana-artikkeleita, euroa/kpl	61,22	13,15	-48,07

1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaa ei kertomusvuodelta laadittu, koska liike-taloudellisen toiminnan tulot jäivät alle miljoonan euron opetus- ja kulttuuriministeriön kirjanpi-toyksikössä.

1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Yhteisrahoitteista toimintaa kertomusvuonna oli teoksen *Ordbok över Finlands svenska folkmål* sähköistämisen viimeistelyprojekti, *Perspektiv på lexikografi, grammatik och språkpolitik i Norden* -julkaisuprojekti, Koneen Säätiön tuki *Vanhan kirjasuomen sanakirjalle* ja *Suomen murtei-den sanakirjalle* sekä FIN-CLARINin tuki Vanhan kirjasuomen sanakirjan korpuksen kehittämi-seen.

Yhteisrahoitteiselle toiminnalle ei ole vuotta 2014 koskevassa tulossopimuksessa asetettu tulos-tavoitteita. Sen sijaan opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa tilinpäätöskannanotossaan, että Kotuk-sen tulee kiinnittää erityistä huomiota yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuteen ta-voitteena 80 %:n kustannusvastaavuus. Yhteisrahoitteisen toiminnan omarahoitusosuusprosentti parani 4 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta, joten tavoite hieman ylitettiin. Parempi oma-rahoitusosuusprosentti saavutettiin, koska projektit olivat luonteeltaan sellaisia, että palvelujen ostaminen erilliskustannuksilla oli aikaisempiin vuosiin verrattuna erittäin vähäistä. Kaikkien kertomusvuoden yhteisrahoitteisten projektien erilliskustannukset koostuivat henkilökustannuk-sista ja matkoista ilman laite- tai olennaisia tarvikkehankintoja ja työ tehtiin Kotuksen laitteilla ja toimitiloissa. Lisäksi kiinnitettiin entistä tarkemmin huomiota henkilöiden työajan kohdentami-seen ja työn suunnitteluun.

Kaikki yhteisrahoitteinen toiminta on tukenut Kotuksen ydintoimintoja ja vahvistanut niitä. Svenska litteratursällskapet i Finland -seuran rahoitus teoksen *Ordbok över Finlands svenska folkmål* sähköistämisen viimeistely -projektille on vahvistanut ja nopeuttanut Suomen ruotsa-laismurteiden sanakirjan tarjoamista vapaasti luettavaksi verkossa ja tehnyt mahdolliseksi sen, että *Perspektiv på lexikografi, grammatik och språkpolitik i Norden* -verkkojulkaisu pystyttiin saamaan aikaan nopealla aikataululla (teos julkaistaan huhtikuussa 2015). Koneen Säätiön rahoit-us on vahvistanut *Vanhan kirjasuomen sanakirjan* ja *Suomen murteiden sanakirjan* toimitustyö-tä. FIN-CLARINin rahoitus on tukenut Vanhan kirjasuomen sanakirjan toimitus- ja sähköistä-mistyötä.

**Taulukko 9. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannus-
vastaavuuslaskelma**

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot	2014	2013	2012
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	0	2 729	104 542
- EU:lta saatu rahoitus	0	0	0
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	282 597	112 033	228 787
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	0	0	0
Tuotot yhteensä	282 597	114 762	333 329
Kustannukset			
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet, tavarat	0	119	3 885
- henkilökustannukset	268 538	91 725	294 578
- vuokrat	0	0	1 024
- palvelujen ostot	1 559	31 151	11 964
- muut erilliskustannukset	0	0	0
Erilliskustannukset yhteensä	270 097	122 995	311 451
Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	25 405	3 837	73 022
- poistot	0	0	0
- korot	0	0	0
- muut yhteiskustannukset	54 153	21 443	117 965
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	79 558	25 280	190 987
Kokonaiskustannukset yhteensä	349 656	148 275	502 438
OMARAHOITUSOSUUS (tuotot-kustannukset)	-67 059	-33 513	-169 109
Omarahoitusosuus %	81	77	66

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

Kotuksen toiminnan tuloksellisuutta seurataan kielenhuollon, kieliaineistojen ja sanakirjojen tulosalueilla. Tuotoksia mitataan opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sovituin indikaattorein. Sähköiset sanakirjat on ilmoitettu vuodesta 2012 lähtien vain sanakirja-artikkelien määränä, koska niitä ei voi ilmaista sivumäärinä. Ne eivät siis enää ole mukana julkaisujen sivu- eivätkä kapalemäärässä. Toteumalukuihin sisältyvät sekä suomen että ruotsin kielen tulokset.

Kielenhuollon tulosalue sisältää kielineuvonnan ja kielenkäytön opetuksen lisäksi kaikki Kotuksen tieteellisiä ja yleistajuisia julkaisuja, esitelmiä ja asiantuntijatehtäviä koskevat tulokset. Julkaisujen määrä on huomattavasti suurempi kuin tavoitteeksi asetettiin ja sivumäärä pienempi kuin tavoitteeksi asetettiin. Esitelmien ja asiantuntijatehtävien määrässä tavoite ylitettiin hieman. Kielineuvonnan vastausten määrä on suurempi kuin tavoitteeksi oli asetettu, osaksi siksi, että laskentaperustetta on tarkennettu niin, että luvut ilmaisevat annettujen vastausten määrää, ei asi-

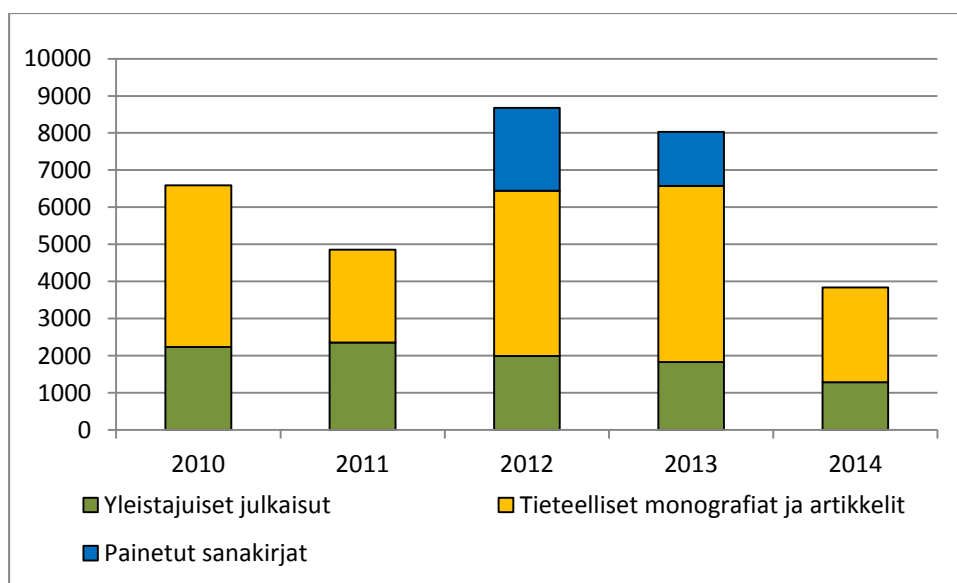
akkaiden yhteydenottojen määrää. Sana-artikkelien määrä on huomattavasti suurempi siksi, että *Kielitoimiston sanakirja* julkaistiin etuajassa jo 2014, ja kolmesta muusta sanakirjasta ilmestyi uusia jaksoja. Tietopalvelun ja sähköisten aineistojen toteumat ovat nekin suurempia kuin tavoitteeksi oli asetettu.

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Taulukko 10. Kotuksen indikaattorit 2014.

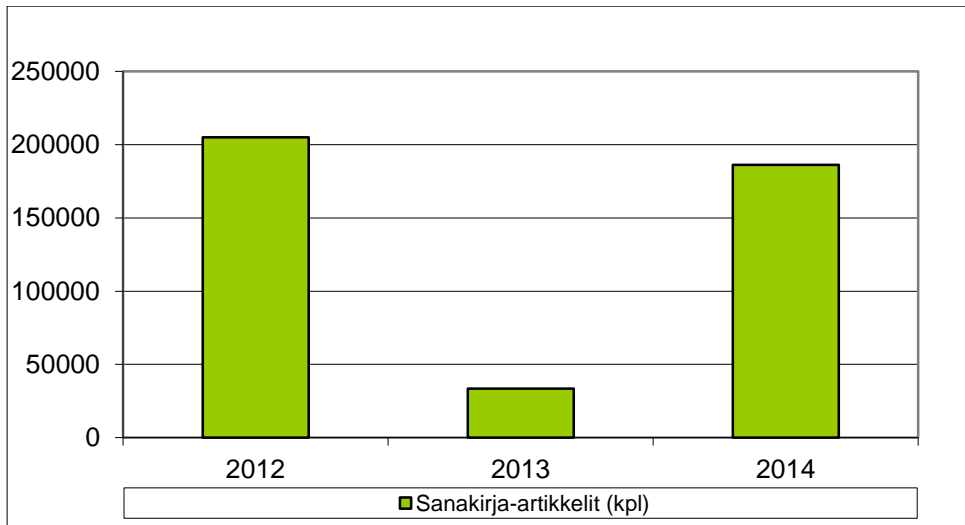
	Tavoite 2014	Toteutuma 2014
Kielenhuolto		
Julkaisut, kpl	300	553
Julkaisut, sivua	5 000	3 843
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät, kpl	400	416
Kielenkäytön opetus, tuntia	1 200	923
Kielineuvonta, vastauksia, kpl	6 500	9 175
Kieliaineistot		
Tietopalvelutehtävät, kpl	1 200	1 548
Sähköiset aineistot*	48 000	56 061
Sanakirjat		
Sana-artikkeleita, kpl	105 000	186 242
Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen		
Henkilötyövuodet, htv	88,8	85,5
Työtyytyväisyys	3,3	3,3
Sairauspäivät, lkm/htv	< 8	7,2

*Luku kuvaa kumuloivasti sähköisten aineistojen karttumista ja jalostusastetta.

Kuvio 1. Tieteellisten ja yleistajuisten julkaisujen sivumäärät 2010–2014.

Tässä ei esitetä sähköisten sanakirjojen osuutta, vaan niiden sana-artikkelien määrä esitetään kuviossa 2.

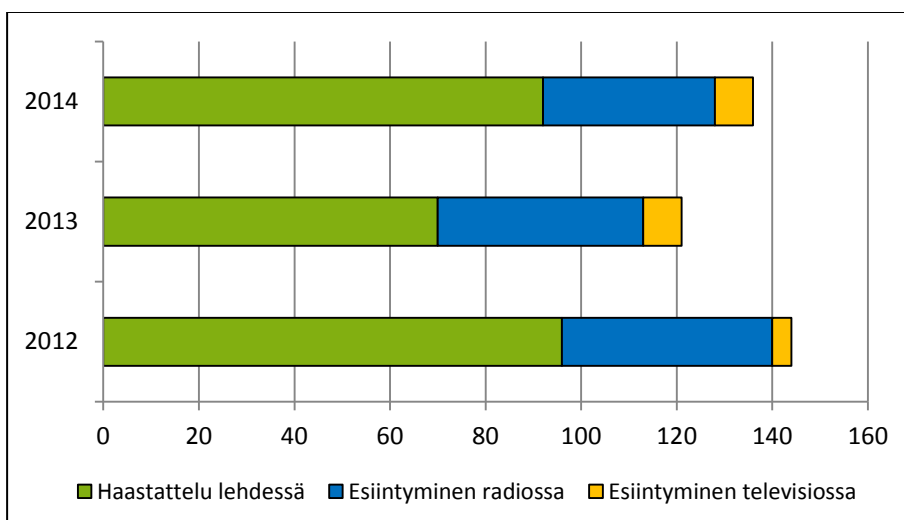

Kuvio 2. Sanakirjojen sana-artikkelien määrä 2012–2014.

1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Kotus on lisännyt saavutettavuuttaan merkittävästi. Www.kotus.fi-sivujen kävijämäärät ja käyntikerrat lisääntyivät merkittävästi vuonna 2014. Yksilöityjä kävijöitä oli (henkilöt) noin 950 000 (v. 2013: 755 122) ja sivulatauksia (sivujen katselukertoja) oli noin 4 600 000 (v. 2013: 3 939 975). Kotus perusti vuoden 2014 alkupuolella myös Twitter-tilin, jolla on yli 3 300 seuraajaa.

Kotuksen näkyvyyttä mediassa selvitettiin mediaseurantapalvelun avulla. Kotimaisten kielten keskus saa hyvin palstatilaa niin valtakunnallisissa tiedotusvälineissä (esim. Yle ja Helsingin Sanomat) kuin alueellisissa tiedotusvälineissäkin (esim. maakuntalehdet). Uutisia ja muita tekstejä, joissa mainitaan Kotimaisten kielten keskus tai jokin sen osa, julkaistaan joka kuukausi kymmenittäin. Tätäkin enemmän julkaistaan tekstejä, joissa käsitellään keskeisiä toimintojamme, esimerkiksi kielenhuoltoa. Seuranta ulottuu yli tuhanteen lähteeseen.

Kuvio 3. Kotuksen työntekijöiden esiintymiskerrat mediassa.

Suoritteiden laatua ja volyyymia seurataan sanakirjatyössä, kielenhuollossa ja niihin liittyvässä tutkimuksessa sekä aineistoja, arkistoja ja kirjastoa koskevassa työssä.

Sanakirjatyö ja siihen liittyvä tutkimus

Kotuksen tulossopimus 2014:

Kotus julkaisee laadukkaita nykykieltä kuvaavia sanakirjoja ja tuottaa kieli- ja kulttuuriperintöä sisältäviä sanakirjoja pääasiassa sähköisesti verkkosanakirjoina.

Kotus pitää ajantasaisena nykysuomen sanastoa kuvaavaa ja suosituksia antavaa Kielitoimiston sanakirjaa sekä laatii Suomen murteiden sanakirjaa, Suomen ruotsalaismurteiden sanakirjaa, osin ulkopuolisella rahoituksella Vanhan kirjasuomen sanakirjaa ja kehittämishankerahoituksella maahanmuuttajakielten sanakirjoja, joista ensimmäisenä suomi–somali-sanakirjan. Kotus tekee voimavarojensa puitteissa sanakirjatyöhön liittyvää tutkimusta.

Kotuksen tekeillä olevat sanakirjat kuvaavat yleiskieltä ja murteita, nykykieltä ja vanhempia kielimuotoja. Ne ovat laajuudeltaan erilaisia, osa on kerrallisia, nykykielen sanakirjat taas jatkuvasti päivitettäviä. Kehittämishankkeena käynnistetty maahanmuuttajakielten sanakirjasarja tuottaa useamman sanakirjan. Ensimmäinen kielipari on suomi–somali.

Vuoden 2014 merkittävin saavutus oli Kielitoimiston sanakirjan julkaiseminen verkossa niin, että tämä suomen nykykielen sanakirja on nyt päivitettyä käytettävissä kaikkialla, minne tietoverkko ulottuu. Sanakirja ilmestyi suunniteltua aikaisemmin, joten sanakirjaindikaattori on 2014 tavoitetta suurempi.

Vanhan kirjasuomen sanakirjan toimittamista jatkettiin Koneen Säätiön myönnettyä rahasumman, jolla neljä sanakirjantoyttajaa voi työskennellä sanakirjassa viiden vuoden ajan 2014–2018. Koneen Säätiö on edistänyt myös Suomen murteiden sanakirjan toimittamista yhden sanakirjantoyttajan työpanoksella vuonna 2014.

Vanhan kirjasuomen sanakirja siirtyi verkkojulkaisuksi (*m*-alkuiset sanat), joten kaikki suuret sanakirjat ovat nyt siirtyneet verkkoon. Suomen murteiden verkkosanakirjaan liitettiin painettuna jo ilmestyneet 6. ja 7. nide sekä uutena aakkosväli *kyntteli–käävätä*, joten verkkosanakirjassa on vuoden 2014 lopussa jakso *kala–käävätä*. Ordbok över Finlands svenska folkmål -sanakirjaan liitettiin painettuna jo ilmestynyt aakkosväli *a–h*, verkkosanakirja kattaa nyt aakkosvälin *a–k*.

Jatkettiin suomi–somali-sanakirjan toimittamista. Sanakirja on ensimmäinen sanakirja hankkeessa, jossa tuotetaan kotoutumista tukevia sekä tulkkeja ja kääntäjiä palvelevia maahanmuuttajien kielten sanakirjoja.

Karjalan kielen verkkosanakirja on vapaasti luettavissa verkossa. Myös suomen kielen ja saamelaiskielten etymologinen tietokanta Alku-Álgu on verkossa.

Sanakirjojen tekijät osallistuivat alan kansallisiin ja kansainvälisiin tilaisuuksiin, ja samoin jatkettiin toimimista nelivuotisessa verkostoitumishankkeessa European Network of e-Lexicography (COST Action IS1305).

Vuoden aikana ilmestyi muutama sanakirjatyöhön liittyvä tutkimusartikkeli alan aikakaus- ja kokoelmajulkaisuissa sekä lukuisia yleistajuisia kirjoituksia.

Taulukko 11. Sanakirjatyo 2013–2014.

Tekeillä olevat sanakirjat	Työ/tulos 2014 Resurssit	Huomautuksia
Kielitoimiston sanakirja N. 100 000 hakusanaa. Jatkuvasti päivitettävä nykysuomen sanakirja.	Valmisteltiin sanakirjan verkkoversion käsikirjoitusta. Testattiin verkkoversion teknisiä ominaisuuksia. 5,71 htv	Uusi sähköinen versio ilmestyi 2012. Päivitetty 3-osainen painettu sanakirja ilmestyi myös 2012. Verkossa maksutta käytettävä versio ilmestyi 2014.
Suomen murteiden sanakirja Osassa n. 940 s. Käsittää kaikki suomen murteet.	Kirjoitettiin <i>l-</i> ja <i>m</i> -alkuisia artikkeleita ja tarkistettiin <i>kö-</i> ja <i>la-</i> alkuisia artikkeleita. Käsiteltiin n. 46 500 sanalippua. 9,25 htv (josta 1 htv Koneen säätiön rahoituksella)	8 osaa painettu (1. osa 1985, 8. osa 2008). Jatkossa verkkojulkaisu.
Suomen murteiden sanakirja verkossa	Julkaistiin verkossa aakkosväli <i>kiainen–konkelopuu</i> ja <i>kyntteli–käävätä</i> sekä noin 12 400 karttaa. 1,16 htv	Vuoden 2014 lopussa sanakirja kattoi aakkosvälin <i>kala–käävätä</i> suurilta osin levikkikarttoineen.
Vanhan kirjasuomen sanakirja Osassa n. 945 s. Kuvaa 1500–1700- lukujen kirjakieltä aakkosväliä <i>a–n</i> .	Kirjoitettiin <i>o-</i> , <i>pa-</i> , <i>pe-</i> , <i>pu-</i> alkuisia sanakirja-artikkeleita sekä sanakirjan 3. osan (<i>l–n</i>) <i>lö-</i> alkuisia artikkeleita sekä <i>niin-</i> artikkeliä. Käsikirjoitusta viimeisteltiin 76 aps (= arvioitua painosivua). 4,83 htv	2 osaa painettu (1. osa 1985, 2. osa 1994). Sanakirjan toimittaminen jatkuu Koneen Säätiön lisärahoituksella. Jatkossa verkkojulkaisu.
Vanhan kirjasuomen sanakirja verkossa	Toteutettiin käyttöliittymä. Muokattiin <i>m</i> -alkuiset hakusanat julkaistavaksi verkossa. 1,42 htv	<i>m</i> -alkuiset hakusanat ilmestyivät 2014. Hakusanoihin liittyvät esiintymiskausia kuvaavat aikajanat.
Maahanmuuttajakielten sanakirjat N. 30 000 hakusanaa. Suomi-somali.	Laadittu kaikille sanakirjoille yhteistä hakusana-artikkelipohjaa suomenkielisine esimerkkeineen <i>r:n</i> alkuun asti. Laadittu hakusana-artikkelit suomi–somali-sanakirjaan <i>o:n</i> loppupuolelle asti. 2,38 htv	Kotouttamista tukeva sekä käänös- ja tulkkaustyötä tukeva sanakirjasarja. Ensimmäinen kielipari suomi–somali.
Ordbok över Finlands svenska folkmål Osassa n. 620 s.	Jatkettiin 5. osan toimittamista, 1 050 kpl. uusia artikkeleita. 1,33 htv.	7-osainen; 4 osaa valmiina (1. osa 1982, 4. osa 2007).
Ordbok över Finlands svenska folkmål på webben	Valmisteluja verkkojulkaisua varten. Rakenteen ja sisällön tarkistuksia osat 1–2 ja 4 ja linkkien tarkistukset osat 1–3 51 600 artikkelia. 1,33 htv	Ilmestyi 6.6.2013 jakso <i>i–köyri</i> , artikkeleita 15 500 ja 6.11.2014 jakso <i>a–h</i> artikkeleita.36 100. Verkossa yhteensä artikkeleita 51 600.
Valmiit sanakirjat	Työ/tulos 2014 Resurssit	Huomautuksia
Karjalan kielen sanakirja 3 777 s.	Verkkoversion ylläpito. Aloitettu Karjalan kielen sana-arkiston digitointi. 1,15 htv	6-osainen (1. osa 1968, 6. osa 2005). Käytettävissä Kotuksen verkkopalvelussa nimellä Karjalan kielen verkkosanakirja. Sana-arkiston digitoidut sanaliput on tarkoitus liittää sanakirjan vastaaviin hakusanoihin, jolloin sanakirja toimii myös arkiston käyttöliittymänä.

Suomen ja ruotsin kielen huolto ja neuvonta sekä kielenhuoltoon liittyvä tutkimus

Kotuksen tulossopimus 2014:

Kotus toimii suomen kielen huollon ja Suomessa käytettävän ruotsin kielen huollon keskeisenä asiantuntijana ja suositusten laatijana. Kotus vaikuttaa siihen, että kieliyhteisöillä on käytössään toimiva yleiskieli, julkisten tiedotusvälineiden ja viranomaisten kielenkäyttö on asiallista ja ymmärrettävää ja virallinen nimistö asianmukaista.

Kotus tuottaa ajantasaisia ja laadukkaita julkaisuja ja palveluja, jotka vastaavat kieliyhteisön ja työssään kieltä käyttävien tarpeisiin. Kotus kehittää kielen- ja nimistöhuollon verkkosivustoa keskeiseksi, helposti saavutettavaksi lähteeksi niin kielenkäytön avainryhmille kuin suurelle yleisölle. Kotus tekee kielen- ja nimistöhuollon tarpeista lähtevää tutkimusta ja seuraa sekä arvioi erityisesti hallinnon kielenkäyttöä. Kotuksen yhteydessä toimivat suomen ja ruotsin kielen lautakunnat.

Kielenhuollon verkkopalvelu

Kotus kehittää kielenhuollon verkkopalvelua kielenhuollon suositusten saatavuuden ja käytettävyyden parantamiseksi. Kielenhuollon verkkopalvelu -hankkeessa suunnitellaan ja rakennetaan kaikille avoin kielenhuollon verkkopalvelu, joka on helposti käytettävä ja sisällöltään mahdollisimman kattava. Vuonna 2014 kielenhuollon verkkopalvelu toteutetaan vuonna 2013 tehdyn yksityiskohtaisen suunnitelman mukaisesti ja se julkistetaan vuoden 2015 alussa.

Kielenhuollon, neuvonnan ja tutkimuksen tavoitteet saavutettiin hyvin. Kotuksen tarjoaman suomen ja ruotsin kielen huollon laatuun luotetaan, ja toiminnan asema on vakaa sekä suuren yleisön että kielen asiantuntijoiden piirissä. Kotus jatkoi kielenhuollon palvelujensa painopisteen siirtämistä verkkoon sekä aktiivista yhteistyötä virkakielen kehittämiseksi.

Kielenhuollon palvelut, julkaisut ja esitelmät

Kielenhuollon tiedotuslehtien *Kielikellon* ja *Språkbrukin* arkistot avattiin verkkoon maksutta luettaviksi. Julkaistiin myös laaja, vapaasti luettava verkkojulkaisu *Etunimien taivutus*. Kielenhuollon verkkopalvelun kehittämishanke kielenhuollon ohjeiden saatavuuden ja käytettävyyden parantamiseksi eteni hyvin, ja siinä rakennettu *Kielitoimiston ohjepankki* julkaistaan vuoden 2015 alkupuolella samaan aikaan Kotuksen uuden verkkosivuston kanssa.

Opetusministerille alkuvuodesta luovutetun *Hyvän virkakielen toimintaohjelman* suosituksia tehtiin tunnetuksi vuoden 2015 loppuun jatkuvassa virkakielikampanjassa ja sen verkkosivuilla yhteistyössä mm. opetus- ja kulttuuriministeriön, valtiovarainministeriön *Avoin hallinto* -hankkeen ja Kuntaliiton kanssa. Aktiivinen yhteistyö virkakielen kehittämisessä näkyi edelleen myönteisesti myös koulutuksen kysynnässä, ja valtaosa tilauskursseista pidettiin valtion ja kuntien virastoissa, usein molemmilla kielillä.

Vuoden lopussa valmistui käsikirjoitus laajasta yleistajuisesta oppaasta, joka auttaa suomen yleiskielen muoto- ja lauserakenteen vaihteluilmiöiden ymmärtämisessä. Suomen kielen oikeinkirjoituksen verkkokurssista tehtiin tilattava versio ja ruotsinkielisiä kouluja varten laadittiin yhteistyökumppaneiden kanssa verkkokurssi ruotsia äidinkielenä tukevista verkkoaineistoista. Maanmittauslaitoksen tilaamassa peruskartan suomen-, ruotsin- ja saamenkielisen paikannimistön tarkistamisessa siirryttiin Paikannimirekisterin tarkistamiseen suorakäyttönä.

Kotuksen ruotsin kielen asiantuntijat vastasivat säännöllisesti yleisön kysymyksiin Radio Vegan uudessa ohjelmassa ja jatkoivat edellisenä vuonna aloitettua säännöllistä kielipalstaa *Hufvudstadsbladetissa*. Kielestä ja nimistöstä kirjoitettiin ja esitelmöitiin yleistajuisesti lukuisilla muillakin foorumeilla, *Kotus-blogissa*, tiedotusvälineiden haastatteluissa sekä opettajille, kääntäjille ja valtionhallinnon asiantuntijoille suunnatuissa tilaisuuksissa ja julkaisuissa. Eri tahojen kielen-

käyttöön vaikutettiin myös osallistamalla lukuisten työryhmien ja elinten työhön sekä antamalla lausuntoja mm. erikoisaloiden sanastoista ja julkishallinnon nimistä.

Verkkosivuilla ja julkaisuissa tarjottavien ohjeiden täydennykseksi tarjottiin edelleen henkilökohtaista neuvontaa niin työelämän kirjoittajille kuin kaikille kielestä ja nimistä kiinnostuneille kansalaisille. Kysyntä osoittaa, että myös tätä palvelua tarvitaan jatkuvasti. Lisäksi palvelu osaltaan antaa viralliselle kielenhuollolle tietoa kieliyhteisön tiedontarpeesta ja siitä, miten tähän julkaistussa ohjeistossa kannattaa vastata.

Kielilautakunnat

Sekä suomen että ruotsin kielen lautakunta kokoontuivat kolme kertaa. Suomen kielen lautakunta käsitteli useita normitusasioita tekeillä ollutta suomen yleiskielen opasta varten. Suurta huomiota myös julkisuudessa sai lautakunnan päätös hyväksyä ilmaustyyppi *alkaa tekemään* ilmaustyyppiin *alkaa tehdä* rinnalle. Ruotsin kielen lautakunta käsitteli erityisesti äidinkielen tilannetta ruotsinkielisissä kouluissa.

Kielenhuoltoon liittyvä tutkimus

Syksyllä ilmestyi monisatasivuinen tutkimus *Kielenhuollon juurilla. Suomen kielen ohjailun historiaa*. Jatkettiin hanketta viranomaisten etuuspäätösten perustelemisesta ja artikkelikokoelman toimittamista julkisten palvelujen teksteistä ja tekstitöistä sosiaali- ja hoiva-aloilla. Aloitettiin aineisto- ja tutkimushanke, joka valottaa suomen kielen uudis- ja lainasanaston kehitystä 1800-luvulla.

Toimittiin akateemisessa yhteisössä myös esitelmöimällä tieteellisillä foorumeilla eri aiheista, julkaisemalla tieteellisiä artikkeleja mm. viranomaiskielestä ja nimistöstä, ohjaamalla tutkimushankkeiden aihepiireihin liittyviä väitöskirjoja ja muita opinnäytteitä, antamalla akateemisia asiantuntijalausuntoja sekä toimimalla kieliaineiden tutkijakoulun Langnetin ohjaajapoolissa ja tieteellisten julkaisujen toimitusneuvostoissa.

Kansainvälinen yhteistyö

Osallistuttiin pohjoismaiseen ja kansainväliseen kielen- ja nimistönhuoltoyhteistyöhön ja kielioliittiseen yhteistyöhön. Osallistuttiin Euroopan kielentutkimuslaitosten kielipoliittisen yhteistyöelimen EFNILin sekä YK:n paikannimiasiantuntijoiden ryhmän UNGEGNin sekä sen erityistyöryhmien ja pohjoismaisen jaoksen toimintaan. Pohjoismaisen kieliyhteistyön uudelleenorganisointi vähensi kielenhuoltoon liittyvän yhteistyön taloudellisia voimavaroja. Toimitettiin konferenssijulkaisu edellisenä vuonna pohjoismaisten toimijoiden kanssa Helsingissä järjestetystä selkeän kielen konferenssista ja osallistuttiin Tukholmassa pidettyyn Pohjoismaiseen kielikokoukseen. Lisäksi jatkettiin yhteistyötä Ruotsin Kielineuvoston kanssa, järjestettiin Helsingissä yhteinen seminaari Viron kielen instituutin kielen- ja nimistönhuoltajien kanssa sekä osallistuttiin kansainvälisten selkeän kielen järjestöjen Clarityn ja Plainin työhön.

Vähemmistökielten lautakunnat

Kotuksen tulossopimus 2014:

Kotuksen yhteydessä toimivat saamen kielen, viittomakielen ja romanikielen lautakunnat. Kotuksen nimitämä vastuuhenkilö toimii yhteistyössä lautakuntien asioissa Helsingin ja Oulun yliopistojen sekä Kuurojen Liiton kanssa saamen kielten, viittomakielten ja romanikielen tehtävien siirryttyä niille vuonna 2012.

Kotuksessa on kielipolitiikan vastuuhenkilö, joka pitää yhteyttä saamen, romanikielen ja viittomakielen lautakuntiin. Kotuksen vastuuhenkilö toimii myös romanikielen lautakunnan sihteerinä. Lautakuntien tehtävänä on alallaan antaa kielenkäyttöä koskevia periaatteellisia tai yleisluonteisia suosituksia.

Saamen kielen lautakunta ei kokoontunut vuonna 2014. Lautakunnan sihteerin on vastannut sähköpostitse kielikysymyksiin ja puheenjohtaja on antanut eri saamen kieliin liittyviä ohjeita ja suosituksia verkossa.

Viittomakielen lautakunta kokoontui neljä kertaa. Lautakunta sai valmiiksi luonnoksen vuonna 2015 julkaistavan viittomakielisten tekstien laatukriteeristön viittomakielisestä versiosta. Lautakunta antoi lausunnon *Ehdotuksesta hallituksen esitykseksi viittomakielilaista* (OM 42/2014). Käytiin myös laaja keskustelu suomenruotsalaisen viittomakielen nykytilanteesta ja selvitetiin viittomakieltemme nimien suomen- ja ruotsinkieliset lyhenteiden muodostamista.

Romanikielen lautakunta piti viisi kokousta. Lautakunta kommentoi asiantuntijana hankehakemusta Suomen romanikielen elvyttämiseksi. Lisäksi lautakunnassa käsiteltiin mm. romanikielen ja -kulttuurin opiskelua Helsingin yliopistossa, romanikielen aineistojen käyttö- ja julkaisulupa-asioita sekä oikeusministeriön selvitystä romanien perustuslaissa turvattujen kielellisten oikeuksien toteutumisesta.

Aineistot, arkistot ja kirjasto

Kotuksen tulossopimus 2014:

Kotus ylläpitää ja kehittää sekä tarjoaa tiedeyhteisön ja kansalaisten käyttöön kansallisesti merkittävää tutkimusinfrastruktuuria, joka koostuu kielellisesti ja kulttuurisesti arvokkaista kielenaineskokoelmista. Kotus kehittää aineistopalvelujaan ja infrastruktuuriaan yhteistyössä alan muiden toimijoiden kanssa ja tarjoaa aineistot mahdollisimman laajasti ja vapaasti käytettäväksi. Kotus edistää tietovarantojensa avaamista.

Kehittämishanke:

Kotus selvittää vuoden 2014 aikana Kielikellon avaamismahdollisuudet.

Kotus edistää digitaalisessa muodossa olevien tietovarantojensa laajaa ja tehokasta käyttöä ja hyödyntämistä saattamalla aineistot käytettäväksi myös verkkopalvelujen kautta.

Avoin data ja paikkatieto sähköisissä aineistoissa

Kotus on painottanut sähköisten kieliaineistojen kehittämishankkeessa paikkatietojen hallintaa ja avoimia rajapintoja.

Erylisesti murteiden, puhekielen ja nimistön aineistoissa paikkatiedon näkökulma on keskeinen.

Aineistot ja arkistot

Kotuksen laajat kieliaineistot ovat suomen kielen tutkimuksen kannalta keskeisiä, ja myös muiden alojen tutkijat samoin kuin kiinnostuneet kansalaiset hyödyntävät niitä. Kotus on verkostoitunut hyvin kansallisten toimijoiden kanssa ja on osa laajoja kansallisia kehitysprojekteja. Kotus on jäsenenä kansallisessa kielivarakonsortiossa Fin-CLARINissa. Se puolestaan on osa eurooppalaista CLARIN-projektia ja pian myös osa pysyvää CLARIN-ERIC-konsortiota, jotka luovat kieliaineistoille ja kieliteknologialle yhteistä infrastruktuuria. Kotus oli mukana Kansallinen digitaalinen kirjasto (KDK) -konsortiossa.

Kokoelmat ja palvelut

Kotus täydensi aineistotietokantaan, jotta kieliaineistot saadaan hyvin esille KDK:n Finnatiedonhakupalvelussa. Arkistojen aukioloaikaa on lyhennetty resurssien vähäisyyden vuoksi, mutta asiakkaita palvellaan myös sähköpostitse ja puhelimitse.

Tietovarantojen avaaminen

Avoin data ja paikkatieto -jatkoprojekti jatkoi 2013 alkanutta työtä, jossa muokataan paikkatietomuodossa avattaviksi keskeisiä Kotuksen kieliaineistoja ja kehitetään tarvittavat tekniset ratkaisut yhteistyössä CSC:n kanssa. Käsitellyt aineistot ovat Itämerensuomalainen kielikartasto IMSK, Lauri Kettusen murrekartasto, Suomen murteiden sanakirjan levikkikartat, Svenska Ort-namn i Finland, Paikannimikartasto ja Karjalan karttanimet. Kotus on tehnyt sopimuksen paikkatiedon tarvitsemasta teknisestä infrastruktuurista CSC:n kanssa, ja CSC on ollut mukana tietojen avaamisessa hakuliittymän ja visualisoinnin toteutuksessa osana OKM:n rahoittamaa AVAA-

projektia. Aineistot on sijoitettu CSC:ssä olevaan tietokantaan vuoden 2014 lopussa ja CSC on kehittänyt hakuliittymää. Palvelu julkistetaan vuoden 2015 alussa.

Jatkettiin Karjalan kielen sana-arkiston digitointia pääosin Koneen Säätiön rahoituksella. Karjalan kielen sana-arkiston digitoituja sanalippuja voi nyt tarkastella sanakirja-artikkelien yhteydessä aakkosvälillä *a-f*. Koko aineisto on tarkoitettu julkaista sekä sanakirjaan linkitettyinä että omana kokonaisuutenaan erillisessä käyttöliittymässä.

Lauseopin arkiston (LA) murreaineisto toimitettiin käytettäväksi CSC:n LAT- ja Korpjärjestelmissä. Myös murteenseuruaaineiston metatiedot viimeisteltiin ja aineisto siirrettiin LA-Tiin. SKN-aineisto (Suomen kielen näytteitä -sarja) on vuoden aikana saatu LATissa toimimaan tarkoitettulla tavalla. Näiden kolmen aineiston on tarkoitus olla valmiina käytössä alkuvuonna 2015.

Kotus sai 2014 opetus- ja kulttuuriministeriön erillisrahoitusta Nimiarkiston paikannimikokoelmien digitalisoinnin aloittamiseen. Vuoden loppupuolella Kotus tarkensi Nimiarkiston digitalisoinnin ja avaamisen suunnitelmia sekä valmistautui kilpailuttamaan paikannimiaineiston digitointiin, digitaalisen aineiston käsittelyyn ja digitaalisen palvelukokonaisuuden muodostamiseen vaadittavat palvelut.

Yhteistyö sekä asiantuntija- ja palvelutoiminta

Kotuksella on edustaja FIN-CLARIN-konsortion johtoryhmässä ja Kansallisarkiston koordinoimassa Arkistosektorin KDK-yhteistyöverkostossa sekä varajäsenyys Finnan (KDK:n asiakasliittymä) konsortiorryhmässä. Yhteyksiä muihin organisaatioihin ylläpidettiin myös muin tavoin. Oulun yliopiston Giellagas-instituutille annettiin asiantuntija-apua saamelaisaineistoihin liittyvissä kysymyksissä.

Taulukko 12. Sähköisten aineistojen indikaattorilukemat 2012–2014.*

<i>Aineisto</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
Tekstikorpukset	9 299	9 299	9 305
Sanakirjat ja sanastot	12 077	12 237	14 100
Viitetietokannat	5 503	5 591	5 591
Kartat ja kuvat	3 988	4 646	14 162
Ääni- ja kuvatalenteet	12 232	12 622	12 903
Aineistoindikaattori yhteensä	43 099	44 395	56 061

*Luvut kuvaavat kumuloivasti sähköisten aineistojen karttumista ja jalostusastetta.

Kirjasto

Kotuksen pääkirjastossa on 64 182 nidettä eli 715 hyllymetriä kirjoja. Lisäksi käsikirjastoissa on 400 hyllymetriä kirjoja. Lainoja annettiin 2 870 ja tietopalvelutoimeksiantoja käsiteltiin 698.

Kirjastossa oli ulkopuolisten käyntejä 214 ja kotuslaisten käyntejä 650. Käyntien kokonaismäärä oli noin 900. Kirjaston suurimmat asiakasryhmät olivat Kotuksen tutkijat 58,6 % ja Helsingin yliopiston opiskelijat ja opettajat 40 %. Opastettiin tutkijoita ja muita asiakkaita kokoelmien ja tietokantojen käytössä ja tehtiin asiakkaille tietopalveluna tiedonhakuja. Kotuksen ulkopuolisille ei lainata kirjoja ulos vaan ne ovat vain lukusalikäytössä.

Kirjastossa on myös Kotuksen julkaisujen myyntipiste. Kirjaston kokoelmatiedot ovat Finna-tiedonhakupalvelussa ja Helka-tietokannassa. Kirjastojärjestelmänä on korkeakoulukirjastojen Voyager-järjestelmä.

Tallennettiin Arto-artikkelitietokantaan Suomen Urbis-hankkeen vastuualueilla ilmestynyttä uralistiikkaa – tiedot kaikista tutkimuskeskuksen henkilökunnan julkaisuista luetteloidiin ja asiasanoitettiin Arto-tietokantaan. Artosta tiedot on haravoitu myös Finna-tiedonhakupalveluun. Tämä lisää Kotuksen julkaisujen näkyvyyttä.

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Kotuksen tulossopimus 2014:

Kotus kehittää työyhteisöään tavoitteena henkilöstön hyvä työkyky, työhyvinvointi ja osaaminen.

Kotuksen henkilömäärä oli 87 (2013: 84), naisia 69 (2013: 66), miehiä 18 (2013: 18). Henkilötyövuosia tehtiin 85,5 (2013: 76,1). Määräaikaisissa työsuhteissa oli sijaisia, projektityöntekijöitä ja opiskelijoita pääosin lyhytaikaisissa tehtävissä. Kokoaikaisia henkilöstöstä oli 76, osa-aikaisia 11. Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta oli 80,7 %. Kokonaistyövoimakustannukset olivat 4 583 136 euroa.

Henkilöstön keski-ikä oli 48,0 v (2013: 47,6) (valtiolla keskimäärin 2014 46,3). Kotuksen henkilöstö viihtyy pitkään työtehtävissään: 55–64-vuotiaita oli 23 (2013: 21) ja 65 vuotta täyttäneitä 3 henkilöä (2013: 2). Kotuksessa on ikääntyneitä (55–68-v) työntekijöitä kolmannes kaikista työntekijöistä, vakinaisista työntekijöistä osuus on suurempi. Vuonna 2014 jäi eläkkeelle yksi työntekijä (2013: 1).

Kotuslaisten koulutustaso on korkea, koulutustasoindeksi on 6,4 (2013: 6,2) (asteikko 1–8; koko valtiosektorin indeksi 5,3). Korkeakoulututkinnon suorittaneita on 83,9 % ja tohtorin tutkinnon suorittaneita 18,4 % koko henkilöstöstä.

Henkilöstön terveydentila oli sairauspoissaoloilla mitattuna hyvä, sairauspoissaoloja oli 7,2 työpäivää/htv (2013: 6,0) (2014 valtiolla 8,9 työpäivää/htv). Työterveyshuolto maksoi 853,26 euroa/htv (2013: 669,10 euroa/htv) (2014 valtiolla keskimäärin 452,1 euroa/htv). Työkyvyttömyyseläkkeelle ei jäänyt kukaan.

Kotuksessa toimii työsuojelutoimikunta. Toimikunnan kanssa yhteistyössä toimii kaksi työhyvinvointiin keskittyvää henkilöä. Työsuojelutoiminnassa kiinnitetään huomiota sekä fyysiseen että henkiseen hyvinvointiin. Työtyytyväisyyden edistämiseen käytettiin 42,00 euroa/htv (2013: 1 250,20). Työkunnan edistämiseen käytettiin 223,00 euroa/htv (2013: 344 euroa). Henkilöstön liikuntaharrastuksia on tuettu järjestämällä liikuntaryhmiä ja vuotuinen virkistyspäivä. Liikuntaan on käytetty 14 131,00 euroa. Lisäksi on tuettu henkilökunnan vapaa-ajan liikuntaa ja tarjottu henkilöstölle tuettua hierontapalvelua.

Kotus on laatinut Inhimillisen pääoman ohjelman (IPO) mukaisen suunnitelman ja toteuttanut sitä. Vuonna 2014 kaksi johtoryhmän jäsentä osallistui JET-koulutukseen ja laati harjoitustyön teemasta Työyhteisön avoimuus asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa; näitä tuloksia hyödynnetään vähitellen. Erityisesti uudet esimiestehtäviin tulevat käyvät johtamiskursseja mm. Hausissa. Johtoryhmä tutustui Työterveyslaitoksen Osaamisen itsearviointi -koulutukseen, ja tarkoitus on sen pohjalta vuonna 2015 etsiä tapoja, miten tätä itsearviointia toteutetaan.

Vuoden 2014 työtyytyväisyyskyselyn tulos oli 3,31 (2013 3,37). Tulos on samaa tasoa kuin valtiolla yleisesti (3,4).

Henkilöstön koulutukseen ja kehittämiseen käytettiin 2,7 työpäivää/htv, ja se maksoi 503,26 euroa/htv (2013: 4,3 päivää ja 1 226,50 euroa/htv).

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Kotimaisten kielten keskuksen toiminta perustuu talousarviorahoitukseen ja maksullisesta toiminnasta saataviin tuloihin. Kertomusvuonna 71 % talousarviorahoituksesta saatiin veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista, joka on 11 % edellistä vuotta enemmän. Maksullisen toiminnan tulojen osuus laski lähes 2 % ja vastaavasti yhteisrahoitteisen toiminnan tulot nousivat 146 %. Yhteisrahoitteisen toiminnan osuuden nouseminen johtui Koneen Säätiön rahoituksen kasvamisesta.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Kotukselle myönnettiin varsinaisessa talousarviossa määrärahaa vuonna 2014 yhteensä 5 011 000 euroa, joka sisältää kehittämishankkeiden Maahanmuuttajasanakirja, Tietovarantojen avaaminen sekä Kielenhuollon verkkopalvelun osuuden, yhteensä 270 000 euroa. Määrärahat vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 58 000 euroa.

Vuodelta 2014 siirtyi 1 238 898 euroa, joka on 144 749 euroa edellistä vuotta vähemmän. Vuodelta 2014 siirtyvä siirtomääräraha väheni edelliseen vuoteen verrattuna määrärahojen laskun ja kasvaneiden henkilöstökulujen takia.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Kotuksen toiminnan tuotot olivat vuonna 2014 kaikkiaan 732 660 euroa, johon sisältyy maksullisen toiminnan tuotot, vuokratuotot ja yhteistoiminnan tuotot. Muutos edelliseen vuoteen verrattuna on 171 170 euroa enemmän. Korotus johtuu yhteisrahoitteisen toiminnan kasvaneista tuloista. Liiketaloudellisin perustein hinnoitellun toiminnan tuotot olivat 398 733 euroa, joka on hieman vajaa 8 000 euroa vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kustannukset kasvoivat hieman yli 19 000 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Lisäys johtuu kokoustilojen esityslaitteiden uusimisesta, väistötilojen kaluste-hankinnoista ja kirjojen hankinnoista.

Henkilöstökulut ovat kasvaneet kertomusvuonna 452 144 euroa verrattuna edelliseen vuoteen. Henkilötyövuosien lisääntyminen johtuu muun muassa siitä, että aiemmin apurahalla työskennelleet Koneen Säätiön leksikografit ovat vuodesta 2014 alkaen olleet Kotuksen määräaikaista työntekijöitä. Vuoden 2014 kokonaishenkilötyövuosimäärä oli 85,5 henkilötyövuotta (2013 ja 2012: 76,1 htv). Henkilötyövuoden hinta vuonna 2014 oli 53 574,9 euroa (2013: 55 600,5 euroa).

Vuokratkustannukset nousivat 5 638 euroa. Palvelujen ostoissa on lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna 38 077 euroa ja muut kulut kasvoivat 12 989 euroa. Palveluiden ostojen muutos koostuu lähinnä verkkopalveluiden kehittämiseen käytetyistä atk-suunnittelu- ja asiantuntijapalveluista.

1.6.4 Tase

Kotimaisten kielten keskus kuuluu opetus- ja kulttuuriministeriön kirjanpitoyksikköön ja Kotuksen tase sisältyy ministeriön tilinpäätökseen.

1.7 Sisäisen valvonnan arviointi ja vahvistuslausuma

Kotimaisten kielten keskuksen (Kotuksen) toiminta pohjautuu keskukselta annettuun lakiin ja asetukseen. Toimintaa säätelevät Laki Kotimaisten kielten keskukselta (1403/2011) ja Valtioneuvoston asetus Kotimaisten kielten keskukselta (1566/2011).

Arviointilausuman laadinnan pohjana on hyödynnetty pienille virastoille suositeltua suppeaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointikehikkoa.

Sisäinen toimintaympäristö ja toimintarakenteet

Työjärjestyksen mukaan Kotuksen johtaja vastaa laitoksen sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta.

Toiminnan organisointi ja sisäiset toimintatavat ovat perustuneet strategiaan, toiminta- ja taloussuunnitelmaan, osastojen, yksiköiden ja projektien suunnitelmiin sekä henkilöstön tehtävänkuvauksiin ja vuosittaisiin kehityskeskusteluihin. Toiminnan suunnittelussa on otettu huomioon opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöskannanotto. Sisäisen valvonnan vastuista on määrätty sekä työjärjestyksessä että vuonna 2012 uudistetussa taloussäännössä.

Johtaja, osastonjohtajat ja yksikönpäälliköt vastasivat sisäisestä valvonnasta mm. menoseuran osalta. Lisäksi he vastasivat osaltaan matkasuunnitelmien ja laskujen käsittelystä sekä poisolojen ja työajan seurannasta. Käytössä olevat sähköiset järjestelmät vähentävät valvontariskijä ja parhaimmillaan järjeistävät työtä.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden tuotanto hallinnon palvelukeskuksessa on vakiintunut. Kotuksen hallinnossa valmistauduttiin Kiekuun siirtymiseen ja sitä jatketaan vuoden 2015 alussa. Kiekuun siirrytään 1.4.2015.

Toimialariippumattomiin tehtäviin siirtämiseen Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valto-riin ryhdyttiin varautumaan syksyllä 2014. Siirtoprojektin aloituskokous pidettiin joulukuun alussa 2014, ja työ jatkuu alkuvuoden 2015. Henkilöstösiirrot on suunniteltu toteutettaviksi 1.6.2015 ja itse projekti jatkuu elokuulle 2015.

Tavoitteiden asettaminen

Kotus on pyrkinyt asettamaan hankkeidensa, projektiansa ja toimintojensa tavoitteet realistisesti ja tiedossa olevia muutoksia mahdollisuuksien mukaan arvioiden sekä siten suunnannut toimintaansa lain antamissa puitteissa. Eräissä kohdin suunnitelmakauden alussa asetetut tavoitteet ovat vaikeita saavuttaa, koska ei ole täysin pystytty arvioimaan lain edellyttämien toiminnan muutosten ja ulkoapäin tulevien muutosten vaikutuksia pitemmällä aikavälillä. Yleisesti tavoitteet on kuitenkin pystytty asettamaan realistisesti.

Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta

Suurin riski Kotuksen toiminnan kannalta on taloudellisten toimintamahdollisuuksien heikkeneminen, jos valtiontalouden tilanne yhä huononee. Toinen olennainen riski on henkilöstön voimavarojen väheneminen tilanteessa, jossa yhteiskunta edellyttää yhä uusien tehtävien täyttämistä, vaikka resurssit pysyvät samoina tai vähenevät. On vaarana, että erityisesti avainhenkilöt kuormittuvat liikaa. Jo nyt on nähtävissä, että uusia, tärkeitäkään projekteja ei helposti pystytä käynnistämään. Ikärakenteen vuoksi organisaatiosta on poistunut ja poistuu paljon asiantunte- musta, jota on vaikea korvata. Yhä enemmän on kiinnitettävä huomiota siihen, miten parhaiten saadaan eläköityvien tai muualle siirtyvien asiantuntemusta siirrettyksi taloon jääville ja miten taataan se, että tietyn alueen tieto ja asiantuntemus eivät ole harvojen avainhenkilöiden varassa.

Pienessä organisaatiossa tähän ei ole tarjolla helppoa ratkaisua.

Riskienkartoitukseen ja -hallintaan sekä jatkuvuus suunnitteluun kiinnitetään yhä tarkempaa huomiota. Strategisiin tavoitteisiin, toiminnallisiin tulostavoitteisiin, toiminnan ja talouden laillisuuteen sekä oikeiden ja riittävien tietojen raportointiin kiinnitetään huomiota suunnittelu- ja tavoiteasiakirjoissa, poikkeamaraporteissa sekä taloussäännössä. Viime vuosien aikana kaikissa uusien projektien suunnitelmissa on arvioitu myös toimintaan liittyvät mahdolliset riskit.

Johto saa tietoturvariskeistä ja -ongelmista tietoa erityisesti tietoturvapääallikön raporteista. Kotuksen tietoturvapoliittika-asiakirjassa on määritelty tietoturvallisuuden tavoitteet, vastuulliset henkilöt ja toteutuskeinot samoin kuin käytännön vastuut. Tietojärjestelmien käytösäännöt, sähköpostin käsittelysäännöt ja tietoturvapoikkeamien käsittelyohje koskevat kaikkia Kotuksen tietojärjestelmiä käyttäviä. Tietoturvapoikkeamista raportoidaan kirjallisesti. Tietojärjestelmien ylläpitosäännöt koskevat lähinnä tietohallintoyksikön työntekijöitä ja tietojärjestelmien pääkäyttäjiä.

Kotuksessa toimii tiedonhallintaryhmä, joka koordinoi tietoturvaa koskevaa kehittämistyötä, jolla on eri toimintojen tarpeiden tuntemus ja joka edistää tietoturvallisuuden parantamista koko Kotuksen tasolla sekä osasto- ja yksikkötasolla. Vuonna 2013 Kotus saavutti tietoturvallisuusasetuksen mukaisen tietoturvan perustason, mutta tavoitteena on saavuttaa tietoturvan korotettu taso niissä toiminnoissa ja järjestelmissä, joissa sen arvioidaan olevan tarpeen.

Valvonta

Toiminnan seuranta- ja valvontavastuut on määritelty työjärjestyksessä, vuotuisessa toimintasuunnitelmassa, tarkemmin osasto- ja yksikkökohtaisissa suunnitelmissa sekä projektisuunnitelmissa. Sekä toimintaprosessien että tukiprosessien kuvauksia pyritään koko ajan tarkentamaan ja laajentamaan.

Taloushallinto tuottaa järjestelmällisesti tietoa toiminnan kustannuksista ja talouden tilasta johdon ja hankkeiden vastuuhenkilöiden tarpeisiin. Työaika kohdennettiin ottaen huomioon valitut toiminnan seurannan indikaattorit. Toimintavuoden aikana on kehitetty talouden seuranta ja valmistauduttu Kiekun käyttöönoton edellyttämiin muutoksiin.

Tiedonkulku ja informaation käytettävyys

Kotus on aktiivisesti seurannut toimintaympäristönsä muutoksia. Kotuksen edustajat osallistuvat yhteistyöhön tai heillä on välittömät yhteydet tehtäväalueen kannalta keskeisille foorumeille niin yliopistoissa kuin valtionhallinnossakin sekä keskeisiin muihin sidosryhmiin. Yhteyksiä voi pitää pääosin riittävinä.

Sisäinen tiedonkulku tapahtuu pääosin intranetissä ja sähköpostitse, koko henkilöstön yhteisissä kokouksissa, osastojen ja yksiköiden kokouksissa sekä eri alueiden ryhmäpalaverissa.

Ulkoiset arvioinnit

Ulkoisia arviointeja ei ollut.

Väärinkäytökset

Toimintavuoden aikana ei havaittu väärinkäytöksiä.

Kehittämistarpeet

Kotus tunnistaa sisäisessä toiminnassaan seuraavat kehittämistarpeet:

- projektinhallinnan kehittämisen jatkaminen ja projektisalkun hallinnan parantaminen
- prosessien kehittämisen jatkaminen
- riskien hallinnan terävöittäminen
- jatkuvuussuunnittelun kehittäminen
- tiedonhallinnan ja -ohjauksen parantaminen
- palautejärjestelmän kehittäminen.

Vuoden 2013 tilinpäätöksessä yhtenä kehittämiskohteena oli toiminnan seurannan tehostaminen riittävien tietojen saamiseksi. Vuonna 2014 on edelleen tehostettu toiminnan seuranta, ja tämän työn tulokset ilmenevät tilinpäätöksen tuottavuutta ja taloudellisuutta koskevissa luvuissa.

Tässä esitetyt kehittämiskohteet ovat sellaisia, että niitä kaikkia on edistetty, ja varsinkin viime vuosina käynnistyneissä projekteissa projektinhallintaa koskevat seikat on otettu huomioon ja riskienhallintaa terävöitetty. Tätä työtä tulee kuitenkin jatkaa systemaattisemmin kuin tähän asti sitten, kun Kotuksen kokonaisarkkitehtuuria rakennetaan. Johtoryhmä valmistelee projektinhallinnan käsikirjaa. Erityisesti tulee tukea ja kehittää projektipäälliköiden työtä nimenomaan projektien talouden hallinnassa. Prosessien kulkua analysoidaan entistä tarkemmin. Tiedonohjaussuunnitelmaa päivitetään ja jatkuvuussuunnittelun periaatteet täsmennetään. Palautejärjestelmä on kehitteillä, ja palautetta saadaan entistä enemmän.

Vahvistuslausuma

Edellä olevaan perustuen todetaan, että sisäisen valvonnan menettelyt ovat turvanneet viraston talouden ja toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden sekä viraston hallinnassa olevat varat ja omaisuuden. Menettelyt antavat viraston johtamisen ja tulosohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot taloudesta ja toiminnasta vuonna 2014.

2. Talousarvion toteumalaskelma vuodelta 2014

Taulukko n. Talousarvion toteumalaskelma 2014.										
										Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot
Momentin numero ja nimi	Tilin- päättös 2013	Talousarvio 2014 (TA+LTA)	Käyttö vuonna 2014	Siirto seura- valle vuodelle	Tilin- päättös 2014	Vertailu Talous- arviotilin- päättös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettä- vissä vuonna 2014	Käyttö vuon- na 2014 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraa- valle vuodelle
29.01.23 Opetus- ja kulttuuriministeriön tuottavuusmääräraha Nimiarkiston digitointiin aineiston saatavuuden parantamiseksi	0	263 000	15 216	247 784	263 000	0	0	263 000	15 216	247 784
29.40.03 Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot	2 042 000	1 999 000	760 102	1 238 898	1 999 000	0	1 383 647	3 382 647	2 143 749	1 238 898
29.40.53.03 Veikkauksen ja raha-arpa- jaisten voittovarot tieteen edistämiseen	3 067 000	3 052 000	3 052 000	0	3 052 000	0				
32.30.51.07.1 TEM,työllistämismäärärahat	16 642	0	0	0	0	0				
Yhteensä	5 125 642	5 314 000	3 827 318	1 486 682	5 314 000	0				

3. Tuotto- ja kululaskelma

Taulukko x. Tuotto- ja kululaskelma.

	1.1.2014–31.12.2014		1.1.2013–31.12.2013	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	398 733,14		406 507,53	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	4 560,00		9 500,00	
Muut toiminnan tuotot	329 366,49	732 659,63	145 482,08	561 489,61
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-111 589,80		-92 355,35	
Henkilöstökulut	-4 633 496,71		-4 181 352,91	
Vuokrat	-710 747,56		-705 109,33	
Palvelujen ostot	-467 137,77		-429 060,78	
Muut kulut	-46 004,40		-33 015,07	
Poistot	0,00		0,00	
Sisäiset kulut	0,00	-5 968 976,24	0,00	-5 440 893,44
JÄÄMÄ I		-5 236 316,61		-4 879 403,83
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	0,00		0,00	
Rahoituskulut	-174,82	-174,82	-29,33	-29,33
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	2000,00		0,00	
Satunnaiset kulut	0,00	2000,00	0,00	0,00
JÄÄMÄ II		-5 234 491,43		-4 897 433,16
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	40 982,71		56 274,04	
Suoritetut arvonlisäverot	-269 634,60	-228 651,89	-260 648,20	-204 374,16
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-5 463 143,32		-5 083 807,32

4. Tase

Kotimaisten kielten keskus kuuluu opetus- ja kulttuuriministeriön kirjanpitoyksikköön ja Kotuksen tase sisältyy ministeriön tilinpäätökseen.

5. Liitetiedot

Liitteet 1–11. Ei ole ilmoitettavaa.

Liite 12. Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset (esim. vuokria, atk-käyttöpalveluja ja muita tällaisia toimintamenoista maksettavia hankintoja koskevat sopimukset, diaarinumerot mainittava)	Talousarvio- menot v. 2014, euroa	Määräraha- tarve v. 2015, euroa	Määräraha- tarve v. 2016, euroa	Määräraha- tarve v. 2017, euroa	Määräraha- tarve myöhemmin, euroa	Määräraha- tarve yhteensä euroa
Senaattikiinteistöt, vuokrasopimus Virastotalo, Vuorikatu 24, diaa- rinro: 6/06/13	868 196,24	863 249,06	788 968,25	788 968,25	3 550 357,14	5 991 542,71

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

Muut sopimukset ja sitoumukset (muulla perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset esitetään eriteltyinä säädöksittäin tai päätöksittäin, diaarinumerot mainittava)	Talousarvio- menot v. 2014, euroa	Määräraha- tarve v. 2015, euroa	Määräraha- tarve v. 2016, euroa	Määräraha- tarve v. 2017, euroa	Määräraha- tarve myöhemmin, euroa	Määräraha- tarve yhteensä euroa
Ei ole						0,00

6. Allekirjoitus

Olemme tänään hyväksyneet Kotimaisten kielten keskuksen tilinpäätöksen.

Helsingissä 9.3.2015

Pirkko Nuolijärvi
johtaja
Kotimaisten kielten keskus

Toni Nykänen
hallintopäällikkö
Kotimaisten kielten keskus

JULKAISUT 2014

Kotimaisten kielten keskuksen julkaisuja -sarja

- Wogulisches Wörterbuch / gesammelt und geordnet von Artturi Kannisto ; bearbeitet von Vuokko Eiras ; herausgegeben von Arto Moisio. - Helsinki : Societé finno-ougrienne : Kotimaisten kielten keskus, 2014. - xi, 961 s. (KKKJ. ISSN 2242-461X ; 173)(Lexica Societatis Fenno-Ugricae. ISSN 0356-5769 ; 35). ISBN 978-952-5667-54-7 (sid.).
- Kolehmainen, Taru: Kielenhuollon juurilla : suomen kielen ohjailun historiaa. - Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura : Kotimaisten kielten keskus, 2014 (Vantaa : Hansaprint), 2014. - 439 s. (KKKJ. ISSN 2242-461X ; 174)(Suomi. ISSN 0355-0257 ; 204). ISBN 978-952-222-539-9 (nid.).

Kotimaisten kielten keskuksen verkkojulkaisuja -sarja – Institutet för de inhemska språkens webbpublikationer

- Suomen murteiden sanakirja: kiainen–konkelopuu. Painetun 7. osan toimittaminen verkkoon. Tarja Korhonen, Outi Lehtinen (IT-asiantuntija), Ilona Paajanen (kartat), Anna Ryödi, Jari Vihtari (IT-asiantuntija). - Helsinki : Kotimaisten kielten keskus, 2014. - (KKKVJ. ISSN 1796-041X ; 30) URN:NBN:fi:kotus-201110.<http://kaino.kotus.fi/sms>. Ensimmäinen julkaisupäivä verkossa 28.2.2012. Tuorein päivitys 28.2.2014. Jatkuvasti päivitettävä julkaisu.
- Suomen murteiden sanakirja: kyntteli–käävätä. Päätoimittajat: Heikki Hurta ja Nina Kamppi; toimitussihteeri: Kirsti Aapala; toimittajat: Tarja Korhonen (viittausten tarkistaja), Katariina Rouvala, Anna Ryödi, Eeva Tuominen, Maila Vehmaskoski. Jakson toimittaminen verkkoon: Tarja Korhonen, Outi Lehtinen (IT-asiantuntija), Ilona Paajanen (kartat) Anna Ryödi, Jari Vihtari (IT-asiantuntija). - Helsinki : Kotimaisten kielten keskus, 2014. - (KKKVJ. ISSN 1796-041X ; 30) URN:NBN:fi:kotus-201110. <http://kaino.kotus.fi/sms>. Ensimmäinen julkaisupäivä verkossa 28.2.2012. Tuorein päivitys 5.6.2014. Jatkuvasti päivitettävä julkaisu.
- Suomen murteiden sanakirja: kala–keynätä. Painetun 6. osan toimittaminen verkkoon. Tarja Korhonen, Outi Lehtinen (IT-asiantuntija), Ilona Paajanen ja Silja Pirkola (kartat), Anna Ryödi, Jari Vihtari (IT-asiantuntija). - Helsinki : Kotimaisten kielten keskus, 2014. - (KKKVJ. ISSN 1796-041X ; 30) URN:NBN:fi:kotus-201110. <http://kaino.kotus.fi/sms>. Ensimmäinen julkaisupäivä verkossa 28.2.2012. Tuorein päivitys 22.10.2014. Jatkuvasti päivitettävä julkaisu.
- Ordbok över Finlands svenska folkmål–den finlandssvenska dialektordboken: abbal–köyri / Redaktion: Caroline Sandström, huvudredaktör ; Susanne Bergström, redaktionssekreterare ; Carola Åkerlund, redaktör ; Ilse Cantell, redaktör ; Maria Rönbacka, redaktör. - Helsingfors : Institutet för de inhemska språken, 2014. (Institutet för de inhemska språken webbpublikationer. ISSN 2323-3370 ; 33) URN:NBN:fi:kotus-201330. <http://kaino.kotus.fi/fo/> Publicerades den 6 juni 2013. Nätordboken uppdateras fortlöpande. Senast uppdaterad den 6 november 2014.
- Etunimien taivutus / Vastaava toimittaja: Sirkka Paikkala. Toimittajat: Lasse Hämäläinen, Minna Pyhälähti, Helinä Uusitalo, Sonja Valkeinen ja Elina Wihuri. Verkkosovellus: Jari Vihtari. - Helsinki : Kotimaisten kielten keskus, 2014. (KKKVJ. ISSN 1796-041X ; 34) URN:NBN:fi:kotus-201431. <http://kaino.kotus.fi/etunimientaivutus/index.php> Jatkuvasti päivitettävä aineisto. Päivitetty 21.10.2014.
- Kielitoimiston sanakirjan verkkoversio / Kielitoimiston sanakirjan toimitus: Eija-Riitta Grönros, päätoimittaja; Minna Haapanen, toimitussihteeri; toimittajat: Tarja Riitta Heinonen, Leena Joki, Riina Klemettinen, Liisa Nuutinen; Riitta Eronen taivutustiedot; Outi Lehtinen tietotekninen asiantuntija ja Jari Vihtari tietotekninen asiantuntija. - Helsinki : Kotimaisten kielten keskus ja Kielikone Oy, 2014. (KKKVJ. ISSN 1796-041X ; 35) URN:NBN:fi:kotus-201433, ISSN 2323-3370. Julkaistu verkossa 11.11.2014. Päivitettävä julkaisu. <http://www.kielitoimistonsanakirja.fi/>
- Kielitoimiston sanakirjan MOT-versio / Kielitoimiston sanakirjan toimitus: Eija-Riitta Grönros, päätoimittaja; Minna Haapanen, toimitussihteeri; toimittajat: Tarja Riitta Heinonen, Leena Joki, Riina Klemettinen, Liisa Nuutinen; Riitta Eronen, taivutustiedot; Outi Lehtinen tietotekninen asiantuntija ja Jari Vihtari tietotekninen asiantuntija. - Helsinki : Kotimaisten kielten keskus ja Kielikone Oy, 2014. (KKKVJ. ISSN 1796-041X ; 37) URN:NBN:fi:kotus-201434 – ISSN 2323-3370. Julkaistu verkossa 11.11.2014. Päivitettävä julkaisu.
- Vanhan kirjasuomen sanakirja: ma–mööpeli / Päätoimittajat: Maija Länsimäki ja Riitta Palkki, toimittajat: Lahja-Irene Hellemaa, Anja Jussila, Pirkko Kuutti, Liisa Nuutinen ja Katariina Summanen. VKS verkkoon -projekti 2013–2014: Katariina Summanen (projektipäällikkö), Pirkko Kuutti (VKS:n päätoimittaja), Teemu Ikonen (WWW-ohjelmoija), Jarkko Kauppinen (tutkimusapulainen), Outi Lehtinen (IT-asiantuntija), Olli Miettinen (graafinen suunnittelija), Risto Widenius (IT-asiantuntija). - Helsinki : Kotimaisten kielten keskus : Koneen Säätiö, 2014. (KKKVJ. ISSN 1796-041X ; 38) URN:NBN:fi:kotus201435. <http://kaino.kotus.fi/vks> Ensimmäinen julkaisupäivä 21.11.2014. Jatkuvasti päivitettävä julkaisu. Tuorein päivitys 21.11.2014.

Skrifter – Institutet för de inhemska språket

Myndighetstexter ur medborgarperspektiv : rapport från Nordisk klarspråkskonferens i Helsingfors 21–22.11.2013 / redigerad av Maria Andersson, Eivor Sommar Dahl och Aino Piehl. - Helsingfors : Institutet för de inhemska språken, 2014]. - 88 s. (Skrifter / Institutet för de inhemska språken. ISSN 2323-4113 ; 9) ISBN 978-952-5446-84-5.

Lehdet – Tidskrifter

Kielikello : kielenhuollon tiedotuslehti / Kotimaisten kielten keskus. - Helsinki : Stellanum, 2014. ISSN 0355-2675. Ilm. tiheys: Neljä kertaa vuodessa. 168 sivua.

Språkbruk / Tidskrift utgiven av Svenska avdelningen vid Institutet för de inhemska språken. - Helsingfors : Institutet för de inhemska språken, 2014. ISSN 0358-9293. Ilm. tiheys: Neljä kertaa vuodessa. 248 sivua.

Toimitteet – Redigerade verk

Folkmålsstudier. 52 (2014) / utgivna av Hanna Lehti-Eklund, Camilla Lindholm och Caroline Sandström. - Helsingfors : Universitetsstryckeriet, 2014. ISSN 0356-1771. - 179 s.

Hyvän virkakielen toimintaohjelma (Sammandrag: Klart myndighetsspråk – ett handlingsprogram) / [työryhmä: Pirkko Nuolijärvi (puheenjohtaja), Aino Piehl (sihteeri) ja Matti Räsänen (sihteeri)... [et al.]. Työryhmän asiantuntijoina toimivat Kotimaisten kielten keskukselta erikoistutkija Sirkka Paikkala (nimistö), erikoistutkija Eivor Sommar Dahl (ruotsinkielinen virka- ja säädöskieli) ja tutkija Ulla Tiilikä (asiointikieli). - [Helsinki] : Opetus- ja kulttuuriministeriö, Korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto, 2014. - 48 s. : taul. (Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä / undervisnings- och kulturministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar. ISSN-L 1799-0327, 1799-0335 (PDF) ; 2014 : 2) Verkkojulkaisu: ISBN 978-952-263-251-7 (PDF) <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2014/liitteet/tr02.pdf?lang=fi>.

Klart myndighetsspråk – ett handlingsprogram (Tiivistelmä: Hyvän virkakielen toimintaohjelma) / [ordförande: Pirkko Nuolijärvi ... et al.]. - [Helsingfors] : Undervisnings- och kulturministeriet, Högskole- och forskningspolitiska avdelningen, 2014. - 50 s. (Undervisnings- och kulturministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar. ISSN-L 1799-0327, 1799-0335 (Online) ; 2014 : 3) ISBN 978-952-263-252-4 (PDF) <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2014/liitteet/tr03.pdf?lang=fi>

Kotimaisten kielten keskus. Tilinpäätös 2013 / toimitus Pirkko Nuolijärvi, Ritva Paananen ja Sari Vaula ; julkaisuluettelo Anna-Liisa Kristiansson. - Helsinki : Kotimaisten kielten keskus, 2014. - 43 s.

Kullervo, näytelmä viidessä näytöksessä, kriittinen editio / kirjoittanut Aleksis Kivi ; toimittaneet Jyrki Nummi, Sakari Katajamäki, Ossi Kokko, Petri Lauerma ja Juhani Niemi. - Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2014. - 365 s. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia. ISSN 0355-1768 ; 1397). ISBN 978-952-222-526-9 (nid.).

Studentexter 2014 / red. Anna Maria Gustafsson och Jan Hellgren. - [Helsingfors] : Schildts & Söderströms, 2014. - 160 s. : kuv. ISBN 978-951-523-515-2.

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2016–2019 / toimitus Pirkko Nuolijärvi, Ritva Paananen ja Sari Vaula. - Helsinki : Kotimaisten kielten keskus, 2014. - 15 s.

WWW-kotus.fi

<http://www.kotus.fi/>

Toimitus: Vesa Heikkinen (päätoimittaja); toimittajat: Hanna Hämäläinen, Lasse Hämäläinen, Kati Karvinen, Anna-Liisa Kristiansson, Laura Niemi, Minna Pyhälähti, Sari Vaula, Pia Westerberg ja Leila Mattfolk (varajäsen).

Kotus Twitterissä

2.4.2014 -

@Kotus_Tiedotus

Toimitus: Vesa Heikkinen, Hanna Hämäläinen, Laura Niemi ja Minna Pyhälähti
684 twiittiä.

@Sprakinstitutet

Redaktion: Anna Maria Gustafsson, Charlotta af Hällström-Reijonen (varalla Pia Westerberg)
278 twiittiä.

Språkbruk-lehden Facebook-sivut

<https://www.facebook.com/pages/Spr%C3%A5kbruk/275201416948>

Redaktion: Charlotta af Hällström-Reijonen och Pia Westerberg
115 päivitystä.

Tieteelliset artikkelit ja katsaukset – Vetenskapliga artiklar

- Heinonen, Tarja Riitta: *Lexical Variation within Phraseological Units // Proceedings of the XVI EURALEX International Congress: The User in Focus. 15–19 July 2014 / Andrea Abel, Chiara Vettori & Nataschia Ralli (eds.). - Bolzano/Bozen: Institute for Specialised Communication and Multilingualism, 2014. S. 893–904* Saatavilla vain sähköisenä osoitteesta http://www.euralex.org/proceedings-toc/euralex_2014/.
- af Hällström-Reijonen, Charlotta: *Regionala finlandismer i samtida finlandssvenskt tidningsspråk // Svenskan i Finland 14 / Riitta Kosunen, Kirsi Lepistö och Paula Rossi (red.). - Oulu : Oulun yliopisto, 2014. (Studia humaniora Ouluensia. ISSN 1796-4725 ; 14). ISBN 978-952-62-0463-5. S. 87–100. (Ilm. myös verkossa: <http://herkules oulu.fi/isbn9789526204642/isbn9789526204642.pdf>).*
- *Spår av språkvård i nutida finlandssvenskt tidningsspråk // Språk och stil : tidskrift för svensk språkforskning. Ny följd. - Uppsala : Swedish Science Press. ISSN 1101-1165. 24 (2014), s. 231–237.*
- Koponen, Eino: *Zur (Vor-)Geschichte der saamischen Lexikografie: ein lateinisch-saamisches Wörterverzeichnis aus dem 17. Jahrhundert // Proceedings of the XVI EURALEX International Congress: The User in Focus. 15–19 July 2014 / Andrea Abel, Chiara Vettori & Nataschia Ralli (eds.). - Bolzano/Bozen: Institute for Specialised Communication and Multilingualism, 2014. S. 749–765. Saatavilla vain sähköisenä osoitteesta http://www.euralex.org/proceedings-toc/euralex_2014/.*
- Lauerma, Petri: *Marcus Pauli Sadeleri – finsk medarbetare i Schroderus Lexicon Latino-Scondicum // Nordiske studier i leksikografi 12. Rapport fra Konferanse om leksikografi i Norden Oslo 13.–16. august 2013 / Ruth Vatvedt Fjeld, Marit Hovdenak (red.). - Oslo: Novus forlag, 2014 (Skrifter utgitt av Nordisk forening for leksikografi. ISSN 0803-9313 ; 13) ISBN 978-82-7099-763-3 (nid.) S. 247–266 (ref.).*
- Martola, Nina: *The interaction between passive constructions and lexical verb constructions in Swedish // Constructions. Vol. 1 (2014) / ed. by Benjamin Lyngfelt & Camilla Wide. ISSN 1860-2010. S. 1–11. <http://elanguage.net/journals/constructions/index>.*
- Niemi, Laura: *Slangi helluntaikarismaattisessa seurakunnassa toimivien nuorten kielenkäytön resurssina // Sanaa tutkimassa : näkökulmia uskonnolliseen kieleen ja sen käyttöön / toimittaneet Riikka Nissi & Aila Mielikäinen. - Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2014 (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia. ISSN 0355-1768 ; 1398). ISBN 978-952-222-554-2 (nid.) S. 233–269.*
- Nuolijärvi, Pirkko: *The Institute for the Languages of Finland's Attitudes and Policies towards English // Sociolinguistica : internationales Jahrbuch für europäische Soziolinguistik = International yearbook of European sociolinguistics = Annuaire international de la sociolinguistique européenne. - Berlin/München/Boston : De Gruyter GmbH. ISSN 0933-1883. 28 (2014), s. 89-104.*
- *Protecting and revitalizing national languages in Finland // Protecting and Revitalizing Native Languages in an Era of Globalization. - Korea : The National Institute of the Korean Language, 2014. (Proceedings of the 2012 International Academic Conference of the National Institute of the Korean Language). GRPN 11-1371028-000522-01. S. 113–134.*
- Paikkala, Sirkka: *Finnish exonyms: A pragmatic approach to defining exonym and endonym // The Quest for Fefinitions. Proceedings of the 14th UNGEGN Working Group on Exonyms Meeting, Corfu, 23–25 May 2013 / Peter Jordan & Paul Woodman (eds.). - Hamburg : Verlag Dr. Kovač, 2014. (Name & Place, Contributions to Toponymic Literature and Research. ISSN 2191-9178 ; Vol. 3). S. 249–256.*
- *A gazetteer of Finnish Exonyms. W.P.26/14. United Nations Group of Experts on Geographical Names, Twenty-eight session, 28 April–2 May 2014. Item 14 of the Provisional Agenda, Activities relating to the Working Group on Exonyms. 2 s. http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/ungegn/docs/28th-gegn-docs/WP/WP26_Exonyms.pdf.*
- *A gazetteer of Finnish Exonyms. W.P.26/14. United Nations Group of Experts on Geographical Names, Twenty-eight session, 28 April–2 May 2014. Item 14 of the Provisional Agenda, Activities relating to the Working Group on Exonyms. Summary. 1 s. http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/ungegn/docs/28th-gegn-docs/WP/WP26_Exonyms-SUMMARY.pdf.*
- *Plain language and geographical names W.P.27/7. United Nations Group of Experts on Geographical Names, Twenty-eight session, 28 April–2 May 2014. 3 s. http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/ungegn/docs/28th-gegn-docs/WP/WP27_Plain%20language%20and%20geographical%20names.pdf.*
- *Which name upon marriage? Family names of women in Finland // Actes del XXIV Congrès Internacional de Ciències Onomàstiques (ICOS), Annex. Secció 5. S. 853–861. <http://www.genocat.cat/llengua/BTPL/ICOS2011/088.pdf>.*
- Paikkala, Sirkka–Mattfolk, Leila–Leskinen, Teemu: *Toponymic Guidelines For Map Editors And Other Editors. Fourth, revised edition 2004* (v. 4.7, April 2014**). United Nations Group of Experts on Geographical Names, 22nd session, New York, 20–29 April 2004, Item 17. 31 s. <http://www.kotus.fi/toponymicguidelines>.*
- Updating Of Toponymic Guidelines For Map Editors And Other Editors. W.P.28/17. United Nations Group of Experts on Geographical Names, Twenty-eight session, 28 April–2 May 2014. Item 14 of the Provisional Agenda, Item 17, Toponymic guidelines for map and other editors for international use. 2 s.
- Piehl, Aino: *Klart myndighetsspråk – ett handlingsprogram // Myndighetstexter ur medborgarperspektiv : rapport från Nordisk klarspråkskonferens i Helsingfors 21–22.11.2013. S. 45–5.*
- Raevaara, Liisa: *Suulliset viranomaisasiointitutkimuksen ja kehittämisen kohteena // Tieteessä tapahtuu. - Helsinki : Tieteellisten seurain valtuuskunta. ISSN 0781-7916. 32 (2014) : 1, s. 9–15.*
- *Videoitujen ja äänitettyjen keskusteluaineistojen jatkokäyttö, lupakäytänteet ja arkistointi // Ihmistieteellisten tutkimusaineistojen jatkokäyttö ja tietosuojat / toimittaneet Antti Ketola ja Raimo Lahti. - Helsinki : Helsingin yliopisto, 2014. (Forum iuris, ISSN 1456-842X). ISBN 9789521078477. S. 158–165.*
- Ruppel, Klaas–Sandström, Caroline: *Stora finska ordböcker i ett historiskt perspektiv // LexicoNordica. Oslo : Nordisk forening for leksikografi. ISSN 0805-2735. - Vol. 21 (2014), s. 141–160.*

- Sandström, Caroline–Lehti-Eklund, Hanna–Sandström, Caroline: Förord // Folkmålsstudier. - Helsingfors : Föreningen för nordisk filologi. ISSN 0356-1771. 52 (2014), s. 7.
- Vilkuna, Maria: More subordinate? Verb-final order and subordination in Finnish dialects // Contexts of Subordination. Cognitive, typological and discourse perspectives / ed. by Laura Visapää, Jyrki Kalliokoski and Helena Sorva (toim.). - Amsterdam and Philadelphia : John Benjamins, 2014. ISBN 978-902-725-654-6. S. 142–147.

Yleistajuiset artikkelit – Populära artiklar

- Eronen, Riitta: Kielen liikkeet // Kielikello. 2014 : 2, s. 3 (Pääkirjoitus).
- Kielivoimistelua: Musiikkisanojen laaja skaala // Kielikello. 2014 : 1, s. 23.
  - Kielivoimistelua: Tunnetko retronymit? // Kielikello. 2014 : 4, s. 27.
  - Kielivoimistelua: vastaukset // Kielikello. 2014 : 4, s. 41 Klikkausjournalismi ja muita vuoden sanoja // Kielikello. 2014 : 1, s. 26 (Uudissana).
  - Pisteet eivät vanhene // <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=4851>.
  - Seikkailuja kielenhuollon historiaa // Kielikello. 2014 : 3, s. 30–31 (Kirjoja).
  - Sote, city ja muita tuliaisia termitehtailta // Kielikello. 2014 : 3, s. 3 (Pääkirjoitus).
  - Teknologia ja ruokatrendit synnyttävät sanoja / koonnut Riitta Eronen yhdessä Kielitoimiston sanakirjan toimituksen kanssa // Helsingin Sanomat. 9.1.2014, s. Kulttuuri B 2–B 3 (Uudissanat 2013).
  - Uudissanaterveisiä Kielitoimistosta // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. - Stockholm. ISSN 0280-350X. 2014 : 1, s. 21.
  - Uudissanaterveisiä Kielitoimistosta // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. - Stockholm. ISSN 0280-350X. 2014 : 2, s. 19.
  - Uudissanaterveisiä Kielitoimistosta // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. - Stockholm. ISSN 0280-350X. 2014 : 3, s. 25.
  - Uudissanaterveisiä Kielitoimistosta // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. - Stockholm. ISSN 0280-350X. 2014 : 4, s. 2.7.
  - Uutisaiheena kieli // Kielikello. 2014 : 1, s. 3 (Pääkirjoitus).
  - Vapaat sanat // Kielikello. 2014 : 4, s. 3 (Pääkirjoitus).
  - Vuoden sanoja // Mitä missä milloin 2015. - Helsinki : Otava, 2014. ISBN 978-951-128-187-0 (sid.). 2 s.
- Grönros, Eija–Riitta: Kielitoimiston sanakirja verkkoon // Kielikello. 2014 : 4, s. 4–6.
- Gustafsson, Anna Maria: På väg mot ett nytt modersmålsprov // Språkbruk. 2014 : 1, s. 36–37.
- Vejpa och grönmåla – känner du till årets nyord? // <http://svenska.yle.fi/artikel/2014/12/27/anna-maria-gustafsson-vejpa-och-gronmala-kanner-du-till-arets-nyord>. 2 s.
- Heikkilä, Elina: Sanajärjestyksestä apua tekstin hahmottamiseen // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. - Stockholm. ISSN 0280-350X. 2014 : 3, s. 14–18.
- Talolla tavataan! // Kielikello. 2014 : 1, s. 34–35 (Perusasias).
- Heikkinen, Vesa: -ele-kieltä // Journalisti. 2014 : 6 (Kieli)
- <http://www.journalistiliitto.fi/journalisti/lehti/2014/06/kolumnit/kieli-ele-kielta/>.
- Epäselvä selkeyttäminen // Journalisti. 2014 : 12 (Kieli)
- <http://www.journalisti.fi.pwire.fi/artikkelit/2014/12/epselv-selkeyttminen/>.
- Epäuskontunnustus // Journalisti. 2014 : 7 (Kieli)
- <http://www.journalistiliitto.fi/journalisti/lehti/2014/07/kolumnit/kieli-epauskontunnustus/>.
- Harvinainen ani // Journalisti. 2014 : 4 (Kieli).
  - Kevytkieltä kyyllämään! // Journalisti. 2014 : 5 (Kieli).
- <http://www.journalistiliitto.fi/journalisti/lehti/2014/05/kolumnit/kieli-kevytkielta-kyylaamaan/>.
- Kieli muuttuu, koska ihminen // Journalisti. 2014 : 15 (Kieli) www.journalisti.fi/artikkelit/2014/15/kieli-muuttuu-koska-ihminen/
  - Käännöksiä ja väännöksiä // Journalisti. 2014 : 14 (Kieli) <http://www.journalisti.fi/artikkelit/2014/14/knnksi-ja-vnnksi/>.
  - Maailman hauskin Ismo Leikola // Journalisti. 2014 : 13 (Kieli)
- <http://www.journalisti.fi/artikkelit/2014/13/maailman-hauskin-ismo-leikola/>.
- Merkitsevä pilkku // Journalisti. 2014 : 8 (Kieli)
- <http://www.journalistiliitto.fi/journalisti/lehti/2014/08/kolumnit/kieli-merkitseva-pilkku/>.
- Oikein väärin Ebola-virus? // Journalisti. 2014 : 10 (Kieli)
- <http://www.journalistiliitto.fi/journalisti/lehti/2014/10/kolumnit/kieli-oikein-vaarin-ebola-virus/>.
- Paikalla ja päällä // Journalisti. 2014 : 11 (Kieli) <http://www.journalisti.fi.pwire.fi/artikkelit/2014/11/paikalla-ja-paalla/>.
  - Sanan merkitys // Journalisti. 2014 : 1 (Kieli)
- <http://www.journalistiliitto.fi/journalisti/lehti/2014/01/kolumnit/kieli-sanan-merkitys/>.
- Se on Sotši! // Journalisti. 2014 : 2 (Kieli) <http://www.journalistiliitto.fi/journalisti/lehti/2014/02/kolumnit/kieli-se-on-sotshi/>.
  - Sopolia alkoi ottaa pattiin? // Journalisti. 2014 : 3
- <http://www.journalistiliitto.fi/journalisti/lehti/2014/03/kolumnit/kieli-sopolia-alkoi-ottaa-pattii/>.
- Tehdään tästä nyt numero // Journalisti. 2014 : 9 (Kieli)
- <http://www.journalistiliitto.fi/journalisti/lehti/2014/09/kolumnit/kieli-tehdaan-tasta-nyt-numero/>.

- Heinonen, Tarja Riitta: Korttipeliä // Kielikello. 2014 : 4, s. 24–25 (Jokisen eväät).
- Holmberg, Bianca: Det danska teckenspråket officiellt erkänt // Språkbruk. 2014 : 2, s. 44–45.
- Genom språket lär man sig om verkligheten // Språkbruk. 2014 : 3, s. 14–17.
  - Prisutdelning på Språkrådsdagen // Språkbruk. 2014 : 2, s. 44.
  - Språkvärdsdagen synade det goda språket // Språkbruk. 2014 : 2, s. 10–13.
  - Steka plättar eller grädda pannkakor? // Språkbruk. 2014 : 3, s. 58.
- Hurtta, Heikki: Onko faji teillä kundina? // Kielikello. 2014 : 4, s. 26–27 (Kieli kartalla).
- Hyvärinen, Riitta: Epäkeskinen mutta naapurien keskeinen // Kielikello. 2014 : 4 s. 40 (Kysyttyä).
- Venäjä-mielinen vai Venäjän-mielinen? // Kielikello. 2014 : 4, s. 40 (Kysyttyä).
- af Hällström-Reijonen, Charlotta: Alkaa tekemään lika rätt som alkaa tehdä // Språkbruk. 2014 : 1, s. 43.
- Finlandismer i fjortonde upplagan av SAOL // Språkbruk. 2014 : 2, s. 40–41.
  - Finlandismer och sveticismer (Vastaus Bengt Ahlforsin kirjeeseen) // Språkbruk. 2014 : 3, s. 55.
  - Hen i norskan // Språkbruk. 2014 : 3, s. 50.
  - Korta formuleringar ska det vara på Twitter // Språkbruk. 2014 : 3, s. 38–40.
  - Ledare // Språkbruk. 2014 : 1, s. 4.
  - Ledare // Språkbruk. 2014 : 2, s. 4.
  - Ledare // Språkbruk. 2014 : 3, s. 4.
  - Ledare // Språkbruk. 2014 : 4, s. 4.
  - Noterat (Språkinstitutet twittrar. Svenskan i dagens samhälle) // Språkbruk. 2014 : 2, s. 42–43.
  - Värden av svenskt fackspråk hotad // Språkbruk. 2014 : 4, s. 57.
  - Översättare utbildas i Neapel // Språkbruk. 2014 : 1, s. 48–49.
- Hämäläinen, Hanna: Virolaiset kielenhuoltajat vierailulla // Kielikello. 2014 : 4, s. 20 (Uutisia).
- Hämäläinen, Lasse: Etunimien taivutus: Sammon vai Sampon? // Kielikello. 2014 : 2, s. 25–27.
- Minne katosi Kaisaniemi? // Kielikello. 2014 : 4, s. 35 (Näkökulma).
- Kamppi, Nina: Lapsia kävi tulemaa // Kielikello. 2014 : 3, s. 24–25 (Kieli kartalla).
- Karvinen, Kati: Kansalaisten käsityksiä virkakielestä // Kielikello. 2014 : 1, s. 12–14.
- Klemettinen, Riina: Elämä janottaa // Kielikello. 2014 : 3, s. 28 (Jokisen eväät).
- Miten ja mihin Kielitoimiston sanakirjaa käytetään? // Kielikello. 2014 : 1, s. 10–13.
  - Rektiogate ja muita skandaaleja // Kielikello. 2014 : 1, s. 25 (Jokisen eväät).
  - Sydän edellä – vai pää? // Kielikello. 2014 : 2, s. 35 (Jokisen eväät).
- Koponen, Eino: Om svenskans inverkan på finska // Språkbruk. 2014 : 3, s. 18–23.
- Korhonen, Riitta: El kielioppia kieliopin vuoksi – kuusi toivetta / Irja Alho ja Riitta Korhonen // <http://www.kielivarko.fi/article/ei-kielioppia-kieliopin-vuoksi-kuusi-toivetta/> 4 s.
- Rajattuja ongelmia puhutuilla sivuilla // Kielikello. 2014 : 4, s. 21–23 (Perusasiaa).
- Korhonen, Tarja: Suomen murteiden sanakirja on laajentunut verkossa // Kielikello. 2014 : 4, s. 33 (Uutisia).
- Suomen murteiden sanakirjan seitsemäs osa verkossa // Kielikello. 2014 : 1, s. 26 (Uutisia).
- Kuutti, Pirkko: Aloittelevat asiantuntijat tieteen talkootöissä / Pirkko Kuutti ja Minna Vanhasalo // Kansalliskirjasto. - Helsinki : Kansalliskirjasto. ISSN 1459-3467. 56 (2014) : 2, s. 40.
- Vanhan kirjasuomen sanakirja etenee // Kielikello. 2014 : 2, s. 41 (Kysyttyä).
- Laaksonen, Marianne: Puoliveli ja bonusäiti – uusperheen nimitysten kirjoa // Kielikello. 2014 : 2, s. 22–24.
- Sinä vai te viranomaisviestinnässä? // Kielikello. 2014 : 2, s. 19–21 Valtioneuvoston kertomus korostaa yksilön kielellisiä oikeuksia // Kielikello. 2014 : 1, s. 18–19 (Kielipolitiikkaa).
  - Ydinperheenkin jäsenten nimitykset uudistuvat // Kielikello. 2014 : 2, s. 24.
- Lauerma, Petri: Kansliakollegion suomentajat Ruotsin vallan aikana // Kielikello. 2014 : 3, s. 20–22.
- Lehtonen, Maria: Kielivoimistelua: Kumisevat kielileikit / Koonnut Maria Lehtonen yhdessä muun vanhan kirjasuomen sanakirjan toimituksen kanssa // Kielikello. 2014 : 2, s. 21.
- Kielivoimistelua: vastaukset / Koonnut Maria Lehtonen yhdessä muun vanhan kirjasuomen sanakirjan toimituksen kanssa // Kielikello. 2014 : 2, s. 42.
  - Suomalaisten muinaisusko vanhassa kirjasuomessa – paheksuntaa ja dokumentointia // Kielikello. 2014 : 2, s. 8–10.
- Leskelä, Henna–Syrjänen, Suvi: Kielitoimiston ohjepankki – kieli- ja nimiohjeet yhdessä paikassa // Kielikello. 2014 : 4, s. 32 (Uutisia).
- Kirjamessuilla kysyttyä: hashtag, esinetulostus ja striimaus <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=7815>.
- Maamies, Sari: Alkaa tehdä ja alkaa tekemään rinnakkain yleiskielessä // Kielikello. 2014 : 1, s. 4 (Suomen kielen lautakunta).
- Baltialainen ja pohjanmaalainen // Kielikello. 2014 : 3, s. 40–41 (Kysyttyä).
  - Sarvisankaiset silmälasit // Kielikello. 2014 : 4, s. 39 (Kysyttyä).
  - Uusia taivutus- ja oikeinkirjoitussuosituksia // Kielikello. 2014 : 1, s. 5 (Suomen kielen lautakunta).
- Manni-Lindqvist, Tiina: Menenkö Teijolle vai Teijoon? // Kielikello. 2014 : 1, s. 41 (Kysyttyä).
- Martola, Nina: Flyg med Korpen // Språkbruk. 2014 : 4, s. 9–13.
- Vad då korpus? // Källan. - Helsingfors : Svenska litteratursällskapet i Finland. 1237-8356. 21 (2014) : 2, s. 5–7.
  - Martola, Nina–Mattfolk, Leila–Sandström, Caroline: Lån i svenska dialekter i Finland // Språkbruk. 2014 : 4, s. 15–19 (Språkkontakt).
  - Lånat och ärvt i svenskan // Språkbruk. 2014 : 2, s. 15–19 (Språkkontakt).
  - När språk möts // Språkbruk. 2014 : 1, s. 13–17 (Språkkontakt).
- Martola, Nina–Sandström, Caroline: Astrid Lindgren och deckare inspirerar till studier i svenska // Språkbruk. 2014 : 4, s. 42–44.
- Mattfolk, Leila: De populäraste förnamnen år 2013 // Universitetsalmanackan för året 2015. - Helsingfors: Helsingfors universitet, 2014. S. 70–71.

- Förnamn med dolda budskap // Universitetsalmanackan för året 2015. - Helsingfors : Helsingfors universitet, 2014. S. 72–73.
- Förnamn med dolda budskap // Yliopiston nimipäiväalmanakka - Universitetets namndagsalmanacka 2015. - Helsingfors : Helsingfors universitet, 2014. S. 67–75.
- Staden Ekenäs i Raseborgs kommun // Språkbruk. 2014 : 1, s. 37.
- Moilanen, Raija: Seisovat aplodit // Kielikello. 2014 : 1, s. 41 (Kysyttyä).
- Niemi, Laura: Joogaa // Kielikello. 2014 : 2, s. 41 (Kysyttyä).
- Luvut ja tekstin hahmotettavuus // Kielikello. 2014 : 3, s. 26–27 (Perusasiaa).
- Sikahyvästä hallelujaan – slangin ja uskonnollisen kielen rinnakkaiselo // Kielikello. 2014 : 2, s. 17–18.
- Nuolijärvi, Pirkko: Lahti, monen murteen ja kielen kohtauspaikka // Lahden paikka, Lahden paikat / toimittajat Antti Karisto ja Riitta Niskanen. - Lahti : Päijät-Hämeen tutkimusseura, 2014. (Päijät-Hämeen tutkimusseuran vuosikirja 2014). ISBN 978-952-5749-50-2. S. 166–173.
- Runo Kielitoimiston sanakirjan tekijöille juhlistettaessa sanakirjan avautumista verkossa // Kielikello. 2014 : 4, Nuolijärvi, Pirkko–Paikkala, Sirkka: Kunta ja kaupunki erilleen // Helsingin Sanomat. 2.3.2014. Ilm. myös: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=4903>.
- Nuolijärvi, Pirkko–Laaksonen, Marianne–Paikkala, Sirkka: Lyhenteet eivät ole hyvää virkakieltä // Helsingin Sanomat 28.11.2014 (Mielipide).
- Nuutinen, Liisa: Amerikan herkkuja: kronitsi // Kielikello. 2014 : 2, s. 29.
- Kierrätystä kiertotaloudessa // Kielikello. 2014 : 3, s. 23 (Uudissana).
- Kiovan vai Kievin kanaa? // Kielikello. 2014 : 2, s. 40 (Kysyttyä).
- Kyberhyökkäyksestä kotoiluun – Kielitoimiston sanakirjan uudet sanat // Kielikello. 2014 : 4, s. 7–9.
- Onkamo, Ulla: Syyrian kaupunki on Kobanê // Kielikello. 2014 : 4, s. 36 (Nimisuosituksia).
- Tulli, Tekes ja muut viranomaisien nimet // Kielikello. 2014 : 3, s. 16–19.
- Paajanen, Ilona: Virutettii veren kans // Kielikello. 2014 : 2, s. 30–31.
- Paikkala, Sirkka: Miten hallinnon nimet syntyvät? // Kielikello. 2014 : 2, s. 9–12.
- Suomeenkin paikannimilaki // Kielikello. 2014 : 2, s. 4–7.
- Ukrainan nimiä suomen kielessä // Kielikello. 2014 : 1, s. 41 (Kysyttyä).
- Virallinen ja epävirallinen nimi // Kielikello. 2014 : 1, s. 20–23.
- Paikkala, Sirkka–Onkamo, Ulla: Kalvosarja *Hyvä julkinen nimistö* (Ulla Onkamo ja Sirkka Paikkala) http://www.kotus.fi/files/2694/Hyva_julkinen_nimisto.ppt (Virkakielikampanjan aineistoja). 8 s.
- Piehl, Aino: Hyvän virkakielen toimintaohjelma // Kielikello. 2014 : 1, s. 8–11.
- Hyvään virkakieleen! Virkakielikampanja käynnistyy // Kielikello. 2014 : 3, s. 40.
- Kuvaavampia termejä ja nimikkeitä, toivoo virkamies // Kielikello. 2014 : 3, s. 6–8.
- Suomen virkakieli sai toimintaohjelman // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. - Stockholm. ISSN 0280-350X. 2014 : 2, s. 15–18.
- Virkakielikampanja jatkuu // Kielikello. 2014 : 4, s. 25.
- Pyhälähti, Minna: Huutomerkki paikka // Kielikello. 2014 : 3, s. 41.
- Missä luuraavat Ylen suomenkieliset termit? // Ylen intranet.
- Ylen uutiskirje. 2014 : 1 http://yle.multiedition.fi/HRD/uutiskirje/2014/Kielenhuolto2014_1.php
- Ylen uutiskirje. 2014 : 2 <http://yle.multiedition.fi/HRD/uutiskirje/2014/Kielenhuolto2.php>
- Ylen uutiskirje. 2014 : 3 <http://yleisradio.mailpv.net/a/s/52829622.ce7eccb74b2d660066237a14e93b6778/609172>.
- Ylen uutiskirje. 2014 : 4 <http://yleisradio.mailpv.net/a/s/52829622-a29b860524805f925d5c8a38af399ef1/665389>.
- Rönnebacka, Maria: Dialektologer samlades i Mariehamn // Språkbruk. 2014 : 3, s. 47 (Noterat)
- Sommardahl, Eivor: Handlingsprogram ska sätta fart på myndigheternas klarspråksarbete // Språkråd. Statsrådets svenska språknämnd informerar. 1/2014, s. 7–8.
- <http://vnk.fi/hankkeet/ruotsin-kielen-lautakunta/lehti-sprakrad/pdf/Sprakrad-1-2014.pdf>
- Klart myndighetsspråk – ett handlingsprogram // Språkbruk. 2014 : 1, s. 45–46.
- Syrjänen, Suvi: Ajatusviiva ja välit // Kielikello. 2014 : 3, s. 41.
- Tavi, Susanna: Sputnik ja muut niekat // Kielikello. 2014 : 4, s. 18–20.
- Tervonen, Riikka: Kävisitkö lampaalta ketun ottamassa? // Kielikello. 2014 : 1, s. 32–33 (Kieli kartalla).
- Tiirilä, Ulla: Kielikäsitykset hyvän virkakielen esteenä // Kielikello. 2014 : 3, s. 4–5.
- Seminaari virkakielestä ja kirjoittamisesta // Kielikello. 2014 : 1, s. 37.
- Verbaaliset sormenjäljet – kielen tutkimus huijausten ja rikosten tutkimuksessa // Kielikello. 2014 : 4, s. 14–17.
- Tiirilä, Ulla–Verronen, Vappu: Massatuotanto ja tapauskohtaisuus: etuuspäätökset ovat verbaalisia ja juridisia kokonaisuuksia // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. - Stockholm. ISSN 0280-350X. 2014 : 4, s. 16–20 (Suomen kielen tutkimusta).
- Ukskoski, Laura–Vanhala, Maria: Kielivoimistelua: Pähkinä kielipoliiseille // Kielikello. 2014 : 3, s. 27.
- Kielivoimistelua: vastaukset // Kielikello. 2014 : 3, s. 42.
- Uusitalo, Helinä: Raportti etunimien taivuttamiseen liittyvästä kyselystä 3 <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=415>.
- Viertö, Annastina: Kunnissa kaivataan aikaa tekstintekoon // Kielikello. 2014 : 1, s. 15–17.
- Virkkunen, Elli-Noora: Energiaprosentti // Kielikello. 2014 : 2, s. 40 (Kysyttyä).
- Westerberg, Pia: Första läsambassadören // Språkbruk. 2014 : 3, s. 48.
- Kommunikation i vården // Språkbruk. 2014 : 4, s. 57–58 (Noterat).
- Många fördelar med tvåspråkiga skolor // Språkbruk. 2014 : 1, s. 38–39.
- Äikäs, Monica: Lite snö på spåret: om ord och betydelser // Språkbruk. 2014 : 3, s. 27–29.
- Om bestämd och obestämd form i svenskan // Språkbruk. 2014 : 4, s. 38–41.
- Språkfrågor // Språkbruk. 2014 : 1, s. 57–58.
- Språkfrågor // Språkbruk. 2014 : 2, s. 56–58.

- Språkfrågor // Språkbruk. 2014 : 3, s. 56–57.
- Språkfrågor // Språkbruk. 2014 : 4, s. 64–66.
- Substantiv eller verb? // Språkbruk. 2014 : 2, s. 34–37.
- Svårtolkad text // Språkbruk. 2014 : 1, s. 24–26.

Verkkojulkaisut

- Asiasanaston muuttaminen ontologiaksi : Yleinen suomalainen ontologia esimerkkinä FinnONTO-hankkeen mallista / Katri Seppälä, Eero Hyvönen. (Ontologiatyössä Kotuksesta mukana Anna-Liisa Kristiansson (KTO). Julkaisun pysyvä osoite on <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-9883-3>.
- Vakuutuslääkärijärjestelmää kehittäneen työryhmän muistio / Vakuutuslääkärijärjestelmää kehittävä työryhmä: puheenjohtaja: Paula Risikko, STM, sihteeri: Inka Hassinen, STM, Kotus: Ulla Tiilikä ... [et al.]. - Helsinki : Sosiaali- ja terveysministeriö, 2014. (Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2014:1). - 94 s. ISSN-L 2242-0037 ISSN 2242-0037 (verkkojulkaisu) ISBN 978-952-00-3649-2 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3649-2> http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=9882185&name=DLFE-28607.pdf.

Kielipalstoja – Språkkolumner

Kielellä

- Pyhälähti, Minna: Jos kohta (joulukuu 2014).
- Twitter-tiivistämisen onni (elokuu 2014).

Kielijuttu

- Kainuun sanomat. - Kajaani : Kainuun sanomat. ISSN 0356-3502.
Palsta ilmestyy 10 maakuntalehdessä.
- Heikkinen, Vesa: Aletaanko tekemään? // Kainuun sanomat. 9.2.2014, s. 19.
- Hatkat Venäjältä? // Kainuun sanomat. 4.5.2014, s. 19.
  - Itsenäinen ja itsepäinen // Kainuun sanomat. 8.12.2014, s. 28.
  - Ja se propaganda-sota oli kauhia // Kainuun sanomat. 9.3.2014, s. 19.
  - Juoksujalassa // Kainuun sanomat. 27.7.2014, s. 19.
  - Kaiken kansan kirja // Kainuun sanomat. 23.11.2014, s. 20.
  - Katuminen vaatii veronsa? // Kainuun sanomat. 21.9.2014, s. 20.
  - Kielen muisti // Kainuun sanomat. 6.4.2014, s. 19Kiimaoptio // Kainuun sanomat. 14.9.2014, s. 20.
  - Käyttökuntoinen unelma // Kainuun sanomat. 1.7.2014, s. 28.
  - Loihetaanko? // Kainuun sanomat. 10.8.2014, s. 19.
  - Pari euroa // Kainuun sanomat. 1.6.2014, s. 19.
  - Pronominirokkia // Kainuun sanomat. 19.10.2014, s. 19.
  - Pyhät myytit // Kainuun sanomat. 1.11.2014, s. 41.
  - Pöhinää oleskeluyhteiskunnassa // Kainuun sanomat. 5.1.2014, s. 19.
  - Selfie, eli miten lainasana napataan suomeen? // Kainuun sanomat. 26.1.2014, s. 16.
  - Tulen tekemään kaikkeni // Kainuun sanomat. 28.9.2014, s. 19.
  - Tunkin jäljillä // Kainuun sanomat. 20.7.2014, s. 20.
  - Tärkeää termitörppöilyä? // Kainuun sanomat. 24.8.2014, s. 20.

Kielikuulumisia

<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=4178>

- Keskustelun piilosäännöt / Laura Niemi
  - Voi ei, mitähän se sanoi! / Laura Niemi
- Kielikuulumisia 2/2014
- Kompaktit käännökset / Henna Leskelä
  - Kielikuvia ja mielikuvia / Suvi Syrjänen
- Kielikuulumisia 3/2014
- Kiusaamista ja kiusauksia – verbistä erilaisia substantiiveja / Vesa Koivisto
  - Viemisiä ja kohtauksia / Vesa Koivisto
- Kielikuulumisia 4/2014
- Jättekiva vai kul? / Charlotta af Hällström-Reijonen
  - *Hen* – ruotsin kielen uusi pronomini / Charlotta af Hällström-Reijonen
- Kielikuulumisia 5/2014
- Kielipolitiikan keinot / Marianne Laaksonen
  - Kielipolitiikkaa käytännössä: esimerkkinä suomalainen viittomakieli / Marianne Laaksonen
- Kielikuulumisia 6/2014
- Sanaoivalluksesta sanakirjasanaksi / Leena Joki
  - Tarkista merkitys sanakirjasta / Riina Klemettinen

Kielitoimiston uutiskirje

Helmikuun 2014 uutiskirje / Annastiina Viertiö
 Maaliskuun 2014 uutiskirje / Minna Pyhälähti
 Toukokuun 2014 uutiskirje / Laura Niemi
 Syyskuun 2014 uutiskirje / Riitta Hyvärinen
 Marraskuun 2014 uutiskirje / Minna Pyhälähti

Kotuksen joulupaketti

Kotuksen joulupaketti 2013–2014 / Vesa Heikkinen

Kotuksen kevätkimara

Kotuksen kevätkimara 2014 / Vesa Heikkinen

Kuukauden sana

<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=4181>

Joulukuu: selfiekeppi / Riina Klemettinen
 Marraskuu: lörtsy / Minna Haapanen
 Lokakuu: konttikoti / Riitta Eronen
 Syyskuu: hybridisota / Tarja Heinonen
 Elokuu: pakotejuusto / Riitta Eronen
 Heinäkuu: ukkoskyky / Riina Klemettinen
 Kesäkuu: maaliviivateknologia / Laura Ukskoski ja Maria Vanhala
 Toukokuu: klikktivismi / Riitta Eronen
 Huhtikuu: Apukinos / Leena Joki
 Maaliskuu: ERVA / Leena Joki
 Helmikuu: dataaminen / Riitta Eronen
 Tammikuu: e-urheilu / Leena Joki

Kymmenen kysymystä kielestä

Tällä palstalla haastatellaan ajankohtaisia kieli-ihmisiä.

Reeta Tolonen (15.10.2014) / Hanna Hämäläinen
 Marjukka Saarjärvi (17.11.2014) / Minna Pyhälähti
 Kimmo Svinhufvud (26.11.2014) / Vesa Heikkinen

Luonnollisesti-palsta

Suomen luonto. - Helsinki : Suomen luonnonsuojeluliitto. ISSN 0356-0678. 73 (2014)

Heikkinen, Vesa: Luonnollisesti // Suomen luonto. 1/2014

- Ympäristö // Suomen luonto. 2/2014
- Maa ja ilma // Suomen luonto. 3/2014
- Sairasta! // Suomen luonto. 4/2014
- Kesannolla // Suomen luonto. 5/2014
- Kala suomuneen // Suomen luonto. 6/2014
- Keinot(telua) // Suomen luonto. 7/2014
- Asian ytimessä // Suomen luonto. 8/2014
- Erä // Suomen luonto. 9/2014
- Susi // Suomen luonto. 10/2014

Mitä murretta -palsta

Yhteishyvä. - Helsinki : Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK. ISSN 0044-0396.

- Aapala, Kirsti: Iskä // Yhteishyvä. 2014 : 11, s. 10.
 — Lantalainen // Yhteishyvä. 2014 : 3, s. 12.
 Korhonen, Tarja: Kuomenessaan // Yhteishyvä. 2014 : 8.
 Paajanen, Ilona: Potslojo // Yhteishyvä. 2014 : 10, s. 10.
 Ryödi, Anna: Kökkä // Yhteishyvä. 2014 : 9, s. 10.
 Salonen, Minna: Pahuus, kon tua kenk krinna! // Yhteishyvä. 2014 : 6, s. 10.
 Tervonen, Riikka: Hipleä // Yhteishyvä. 2014 : 5, s. 10.
 — Ina, inansa // Yhteishyvä. 2014 : 4, s. 10.
 — Kompiainen // Yhteishyvä. 2014 : 2, s. 12.
 Vehmaskoski, Maila: Taaron // Yhteishyvä. 2014 : 12, s. 10.

Nimivinkkejä

<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=2937>

Manni-Lindqvist, Tiina: Kansallispuisto Teijolle

<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=4884>

Manni-Lindqvist, Tiina–Paikkala, Sirkka–Uusitalo, Helinä– Wihuri, Elina: Espanjan kuningas

<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=5375>

Onkamo, Ulla: Syyrian kaupunki on Kobanê

<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=7793>

Onkamo, Ulla–Wihuri, Elina: Miten kirjoitetaan dalai-lama?

<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=4943>

Paikkala, Sirkka: Ukrainan nimiä suomen kielessä

<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=4897>

Paikkala, Sirkka–Piehl, Aino–Onkamo, Ulla: ISIS, Isis vai IS-ryhmä?

<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=6531>

Wihuri, Elina: Manaus

<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=5377>

— Monacon kaksosten nimet

http://www.kotus.fi/nimisto/nimistonhuolto/ohjeita_ja_suosituksia/nimivinkkejä/vinkkejä/monacon_arvonimia

Wihuri, Elina–Paikkala, Sirkka: Komeetan nimi

http://www.kotus.fi/nimisto/nimistonhuolto/ohjeita_ja_suosituksia/nimivinkkejä/vinkkejä/komeetan_nimi

Oikeinkirjoitusvinkit

<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=297>

Maamies, Sari: Ebolavirus

— Keskinen ja keskeinen

Moilanen, Raija: Meänkieli

Niemi, Laura: Pilkku sanaparin sisältävissä ilmauksissa

Niemi, Laura–Pyhälähti, Minna: Alkukirjaimet ja välimerkit alku- ja lopputervehdyksissä

Pyhälähti, Minna: Hattukirjainten tuottaminen

Ukskoski, Laura–Vanhala, Maria: Ebola-virus

Virkkunen, Elli-Noora: Hashtag suomeksi?

— Tweet suomeksi?

Sanapointoja vuodelta 2013

<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=4872>

Koonneet Riitta Eronen ja Raija Moilanen yhdessä Kielitoimiston sanakirjan toimituksen kanssa.

Tiesitkö tämän?

<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=477>

Ukskoski, Laura: Eedenistä Golgatalle (22.8.2014).

Uusitalo, Helinä: Ilosaarella Ilomantsissa (16.6.2014).

Vinkkejä Kielitoimiston sanakirjan käyttäjille

http://www.kotus.fi/nykykieli/sanakirjatyo/kielitoimiston_sanakirja/sahkoinen_kielitoimiston_sanakirja

1. Miten löydän Kielitoimiston sanakirjasta sanaliiton, joka ei ole hakusanana? / Minna Haapanen
2. Miten löydän Kielitoimiston sanakirjasta sanan, jonka kirjoitusasusta en ole täysin varma? / Minna Haapanen
3. Voiko Kielitoimiston sanakirjaa selata? / Minna Haapanen
4. Tehosta hakemista jokerimerkin avulla / Riina Klemettinen
5. Onko Kielitoimiston sanakirjassa adjektiivien vertailumuotoja? / Minna Haapanen
6. Mitä hyötyä on Etsi yhdys-sanahakusanoista -hausta? / Minna Haapanen

Virkakielikampanja

Hyvärinen, Riitta–Laaksonen, Marianne–Onkamo, Ulla–Paikkala, Sirkka–Piehl, Aino–Tiilikä, Ulla: Virkakielikampanja

13.10.2014–31.12.2015 <http://www.kotus.fi/nykykieli/virkakieli/virkakielikampanja>.

Kankaanpää, Salli–Peltola, Rauni–Piehl, Aino: Virkakielitesti.

<http://www.kotus.fi/nykykieli/virkakieli/virkakielikampanja/virkakielitestit/virkakielitesti> (25 s.).

Laaksonen, Marianne: Kirjoitustyöt vievät aikaa asiakkaiden kohtaamiselta

<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=8087>

— Sote ei ole hyvää virkakieltä <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=8086>

— Virkakielityön kartoitustesti

<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=7619>

- Onkamo, Ulla–Paikkala, Sirkka: Kalvosarja Hyvä julkinen nimistö
http://www.kotus.fi/files/2694/Hyva_julkinen_nimisto.ppt
- Nimiensuunnittelutesti (webropol-kysely)
<https://www.webropol-surveys.com/Answer/SurveyParticipation.aspx?SDID=Fin853269&SID=f3495a55-564e-4488-8851-07612a062b9a&dy=936189433>
  - Nimientarkistustesti (webropol-kysely)
<https://www.webropol-surveys.com/Answer/SurveyParticipation.aspx?SDID=Fin853833&SID=fbb7328e-d678-40c0-8957-0170b05b81cd&dy=1068483816>
- Paikkala, Sirkka: Kuntien nimistöä
<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=7587>
- Luettavaa virallisten nimien muodostamisesta
<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=7586>
  - Virallisia nimiä tarvitaan eri kielillä
<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=7588>
- Piehl, Aino: Kampanjan pilotit
<http://www.kotus.fi/nykykieli/virkakieli/virkakielikampanja/pilotit>
- Maahanmuuttoviraston pilottihankkeena asiointiprosessin helpottaminen
http://www.kotus.fi/nykykieli/virkakieli/virkakielikampanja/uutisarkisto/2014/maahanmuuttoviraston_pilottihanke
  - Puoli miljoonaa suomalaista tarvitsee selkokieltä
http://www.kotus.fi/nykykieli/virkakieli/virkakielikampanja/uutisarkisto/2014/puoli_miljoonaa_suomalaista_tarvitsee_selkokielta
  - Selkokieltä tarvitaan asiakaspalvelussa
http://www.kotus.fi/nykykieli/virkakieli/virkakielikampanja/uutisarkisto/2014/selkokielta_tarvitaan_asiakaspalvelussa
  - Virkakielikampanja liikkeelle
http://www.kotus.fi/nykykieli/virkakieli/virkakielikampanja/uutisarkisto/2014/virkakielikampanja_liikkeelle
  - Virkakielikampanjan testit ja esityskalvot
<http://www.kotus.fi/nykykieli/virkakieli/virkakielikampanja/virkakielitestit>
- Tiirilä, Ulla: Hallitusohjelma - teksti, jolla on tavoite, muoto ja tekemisen prosessi
<http://www.kotus.fi/nykykieli/virkakieli/virkakielikampanja/uutisarkisto/2014/hallitusohjelma>
- Kampanjan järjestäjät http://www.kotus.fi/nykykieli/virkakieli/virkakielikampanja/kampanjan_jarjestajat
 Syntymätodistus pukinkonttiin?
http://www.kotus.fi/nykykieli/virkakieli/virkakielikampanja/uutisarkisto/2014/syntymatodistus_pukinkonttiin
  - Virkakielen laatu ei aina ole riippuvaista kirjoittajien taidoista.
<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=7455>
  - Virkatekstit elämässä ja kuolemassa
http://www.kotus.fi/nykykieli/virkakieli/virkakielikampanja/uutisarkisto/2014/virkatekstit_elamassa_ja_kuolemassa
- Tiirilä, Ulla–Piehl, Aino: Hyvään virkokieleeseen! Kuinka se tapahtuu? Mitä se vaatii? - Kalvopaketti
<http://www.kotus.fi/files/2682/virkakielikampanjakalvot-10.10..ppt>

Virkakielikampanjan facebook-sivut

<https://www.facebook.com/Virkakielikampanja>

Virkakielikampanja on julkisen hallinnon yhteinen ponnistus kohti selkeitä ja ymmärrettäviä tekstejä. Virkakielikampanja käynnistyi 13.10.2014 ja kestää vuoden 2015 loppuun. Kampanjan toteuttajat ovat:

- valtiovarainministeriö, Avoimen hallinnon toimintaohjelma
- opetus- ja kulttuuriministeriö
- valtioneuvoston kanslia
- Kuntaliitto
- Kotimaisten kielten keskus, Kotus
- Kehitysvammaliitto, Selkokeskus

Laaksonen, Marianne: "Kirjoitetaan vähemmän mutta parempaa" (21.11.2014)

- "Sote ei ole hyvää virkakieltä" (26.11.2014)
  - Joulutervehdys (19.12.2014)
- Tiirilä, Ulla: Pirkko Nuolijärven puhe avajaisissa (16.10.2014)
- Avajaistilaisuuden tallenne (16.10.2014)
  - Kampanjan pilottivirastot (17.10.2014)
  - Kampanja koskee myös virastojen nimiä ja virallisia nimiä (20.10.2014)
  - Selkokielen tarve (22.10.2014)
  - CAPS LOCK -PÄIVÄ (22.10.2014)
  - Virkakieli ja huumori: nauruun purskahtava sveitsiläisministeri (24.10.2014)
  - Oikeusasiamiehen kanta sinutelluun Kelan teksteissä (29.10.2014)
  - Kela-kielen lyhyt oppimäärä. Seminaarin tallenne (30.10.2014)
  - Pyhäinpäivä ja virkakieli: Jenni Viinikan haastattelu Aristoteleen kantapäessä (31.10.2014)
  - Hallitusohjelmakin on teksti (4.11.2014)
  - Mariannen tekemä kartoitustesti (7.11.2014)

- Laskelmia virkakielen parantamisen taloudellisista vaikutuksista (11.11.2014)
- Asiakaspalvelu ja selkokieli (14.11.2014)
- Ulla Onkamon Virallisen lehden juttu (5.12.2014)
- Runoutta virkakielestä (12.12.2014)
- Syntymätodistus pukinkonttiin? (19.12.2014)

Virkakielipalsta

<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=479>

- Karvinen, Kati: Affektiivisuutta voi joskus olla vaikea määritellä (huhtikuu). (Ilm. myös: Virallinen lehti. - Helsinki : Edita. ISSN 0357-2110. 9.4.2014 (Hyvää virkakieltä).
- Laaksonen, Marianne: Millä tolalla on viraston virkakieliyö? (marraskuu). (Ilm. myös: Virallinen lehti. - Helsinki : Edita. ISSN 0357-2110. 5.11.2014 (Hyvää virkakieltä).
- Minä allekirjoittanut (huhtikuu). (Ilm. myös: Virallinen lehti. - Helsinki : Edita. ISSN 0357-2110. 30.4.2014 (Hyvää virkakieltä).
- Onkamo, Ulla: Apua virallisten nimien suunnitteluun (joulukuu). (Ilm. myös: Virallinen lehti. - Helsinki : Edita. ISSN 0357-2110. 3.12.2014 (Hyvää virkakieltä).
- Paikkala, Sirkka – Mattfolk, Leila: Nimenmuutoksia valtionhallinnossa – suomeksi ja ruotsiksi (tammikuu). (Ilm. myös: Virallinen lehti. - Helsinki : Edita. ISSN 0357-2110. 29.1.2014 (Hyvää virkakieltä).
- Piehl, Aino: Hyvän virkakielen toimintaohjelma (helmikuu). (Ilm. myös: Virallinen lehti. - Helsinki : Edita. ISSN 0357-2110. 19.2.2014 (Hyvää virkakieltä).
- Mukaan virkakielikampanjaan? (lokakuu). (Ilm. myös: Virallinen lehti. - Helsinki : Edita. ISSN 0357-2110. 8.10.2014 (Hyvää virkakieltä).
- Tiililä, Ulla: Kielikäsitykset hyvän virkakielen esteenä (kesäkuu). (Ilm. myös: Virallinen lehti. - Helsinki : Edita. ISSN 0357-2110. 4.6.2014 (Hyvää virkakieltä).

Virkakielitesti

Kankaanpää, Salli–Peltola, Rauni–Piehl, Aino: Virkakielitesti.

<http://www.kotus.fi/nykykieli/virkakieli/virkakielikampanja/virkakielitesti/virkakielitesti> (25 s.)

Språkspalter

Ordagrant, Hufvudstadsbladet

<http://www.sprakinstitutet.fi/index.phtml?l=sv&s=4841>

- Gustafsson, Anna Maria: Nyord och retronymer (7.2.2014)
- OMG, du är så yolo! (30.8.2014)
  - Selfien erövrar världen (31.5.2014)
- af Hällström-Reijonen, Charlotta: Precis (10.1.2014)
- Martola, Nina: Drönare (12.7.2014)
- Tomtar på loftet (23.12.2014)
  - Vårt förlackade språk? (28.7.2014)
  - Å vilken älv! (21.9.2014)
- Rönnebacka, Maria: Blisterpipa, stritsa och tjärutunna (3.5.2014)
- Sandström, Caroline: Kalasdays (7.3.2014)
- Mickelsmäsas - en bortglömd helg (3.10.2014)
- Westerberg, Pia: Språket på Twitter (18.4.2014)
- Äikäs, Monica: Ett par tankar om ordet par (16.8.2014)
- Evakuera, släppa och vinna (18.5.2014)
  - Fatt, tyg och måfå (13.6.2014)
  - För rätt syften (20.10.2014)
  - Händer, tänder, näbbar och klor (4.4.2014)
  - Namnfrågor (13.11.2014)

Språkspalten

<http://www.kotus.fi/index.phtml?l=sv&s=4638>

Språkspalt publicerad i Fikt, Finlands kommuntidning.

- Mattfolk, Leila: Efternamn i nöd och lust (4/2014)
- När namnskicket blir tvåspråkigt (8/2014)
  - Ortnamn - en fråga för FN (6/2014)
  - Ortnamn på olika språk (2/2014)
- Sommardahl, Eivor: Klart myndighetsspråk – ett handlingsprogram (3/2014)
- Passar *hen* i kommunala texter? (5/2014)
  - Ska kommunen dua sina kunder? (1/2014)

— Är erlägga och handha omistliga ord? (7/2014)

Språkspalten i Arena

Språkspalten är publicerad i Arena, medlemstidningen för Modersmålslärares föreningen i Finland. ISSN 1456-9884. Äikäs, Monica: Finlandismer av olika slag (1/2014)

— Ord som kan utelämnas: har, som och det (2/2014)

Lehdistötiedotteet

- Vanhan kirjasuomen sanakirja verkossa (20.11.2014) / Elina Heikkilä
- Kielitoimiston sanakirja verkossa (11.11.2014) / Eija-Riitta Grönros
- Hyvää Kukan ja Flooran päivää: Etunimien taivutusluettelo verkossa (13.5.2014) / Lasse Hämäläinen ja Sirkka Paikkala
- Kielikellon arkistot auki: tekstejä kuudelta vuosikymmeneltä / Riitta Eronen
- Trettiotvå årgångar av Språkbruk nu gratis tillgängliga / Charlotta af Hällström-Reijonen
- Suomen kielen lautakunnan uusi suositus: myös alkaa tekemään sopii yleiskieleen (5.2.2014) / Suomen kielen lautakunta... Salli Kankaanpää, Sari Maamies ...[et al.]

Uutiset

- Suomen murteiden sanakirjalle jatkoapuraha (10.12.2014) / verkkotoimitus.
- Itsenäisyys-sanan isä (5.12.2014) / verkkotoimitus.
- Kuukauden sana on lörtsy (26.11.2014) / verkkotoimitus.
- Kielitoimiston sanakirjan viikko verkossa: yli 120 000 hakua (20.11.2014) / verkkotoimitus
- Vanhan kirjasuomen sanakirja verkkoon (20.11.2014) / verkkotoimitus.
- Virolaiset ja suomalaiset kielenhuoltajat tapasivat (18.11.2014) / Hanna Hämäläinen.
- Kielitoimiston sanakirja otettu kiittäen vastaan (12.11.2014) / verkkotoimitus.
- Kielenhuoltaja työpaikalle: toimittajien tekstit terävöityivät (12.11.2014) / verkkotoimitus.
- Kielitoimiston sanakirja verkossa vapaasti luettavana (11.11.2014) / verkkotoimitus.
- Suomen ruotsalaismurteiden sanakirja laajenee verkossa (6.11.2014) / verkkotoimitus.

- Hashtag ja striimaus saivat kotoisia vastineita kirjamessuilla (31.10.2014) / verkkotoimitus.
- Kuoleman kieli kiinnostaa (30.10.2014) / verkkotoimitus.
- Kotus huolissaan ruotsinkielisen termitietokannan tilanteesta (29.10.2014) / verkkotoimitus.
- Kuukauden sana on konttikoti (29.10.2014) / Hanna Hämäläinen.
- Verkkokurssi oikeinkirjoituksesta itsenäiseen opiskeluun (27.10.2014) /Minna Pyhälähti.
- Etunimikyselyyn vastasi lähes 700 (22.10.2014) / verkkotoimitus.
- Suomen murteiden sanakirjan kuudes osa nyt verkossa (22.10.2014) / verkkotoimitus.
- Virkakielikampanja avattiin selkeän kielen päivänä (15.10.2014) / Hanna Hämäläinen ja Sari Vaula.
- Kotus antoi lausunnon sosiaali- ja terveysalueiden nimistä (15.10.2014) / Vesa Heikkinen.
- Suomalais-ruotsalainen kääntäjäseminaari Turussa (1.10.2014) / verkkotoimitus.

- Kuukauden sana on hybridisota (26.9.2014) / verkkotoimitus.
- Verkkosivut kansalliskielistrategian soveltamisen tueksi (25.9.2014) / verkkotoimitus.
- Kotus julkaisee Kielitoimiston sanakirjan verkossa (23.9.2014) / verkkotoimitus.
- Twitter-tiillämme yli kaksi tuhatta seuraajaa (11.9.2014) / Hanna Hämäläinen.
- Kotus etsii erityisasiantuntijaa digitointihankkeeseen (4.9.2014) / Hanna Hämäläinen
- Sadun vai Satun – kumpaa sinä käytät? (1.9.2014) / verkkotoimitus.
- Kuukauden sana on pakotejuusto (29.8.2014) / verkkotoimitus.
- Kotus julkaisee kirjan suomen kielen ohjailun historiasta (28.8.2014) / Vesa Heikkinen.
- Hen, ruotsin uusi pronomini (28.8.2014) / verkkotoimitus.
- Itella Oyj muuttuu Posti Group Oyj:ksi – nimenmuutoksessa myönteistä ja kielteistä (13.8.2014) / verkkotoimitus.

- Kuukauden sana on ukkoskyykky (7.8.2014) / Vesa Heikkinen.
- Kielitoimiston neuvonta palasi lomalta – samoin Kotus-blogi (4.8.2014) / verkkotoimitus.
- Suomen murteiden sanakirja sai jatkoa (6.6.2014) / verkkotoimitus.
- Kotus-blogi: Viisi vuotta, tuhansia tekstejä (4.6.2014) / Vesa Heikkinen.
- Etunimikyselyssä yli tuhat vastaajaa (3.6.2014) / Hanna Hämäläinen.

- Tyttikset, poikkikset, muidut ja chikat – Stadin slangi voi hyvin (28.5.2014) / Hanna Hämäläinen ja Laura Niemi.
- Etunimien taivutusluettelo kielenkäyttäjien avuksi (13.5.2014) / Minna Pyhälähti.
- Kotuksella jo yli tuhat seuraajaa Twitterissä (7.5.2014) / Vesa Heikkinen
- Kielikellon arkisto kiinnostaa monia (7.5.2014) / Vesa Heikkinen.
- Kotus kysyy: Miten etunimet taipuvat? (15.4.2014) / verkkotoimitus.

- Kotukselle uusi tunnus (9.4.2014) / Vesa Heikkinen.
- Kotimaisten kielten keskus Twitteriin (9.4.2014) / Vesa Heikkinen.
- Kielikellon aarrearkku avautuu: Luotettavaa kielitietoa ilmaiseksi verkossa (8.4.2014) / Minna Pyhälähti.
- Kielitoimisto koulutti JHL:ssä: Tekstit uusiksi ja vinkkejä tulevaan (26.3.2014) / Hanna Hämäläinen.
- Virkakielikyselyjen tuloksia julki (20.3.2014) / verkkotoimitus.
- Kielikello-lehden sähköinen arkisto vapaasti luettavaksi (13.3.2014) / verkkotoimitus.
- Mansin sanakirja ilmestynyt – aineisto kerätty 1900-luvun alussa (10.3.2014) / Vesa Heikkinen.
- Kotimaisten kielten keskus esittää: sanat kunta ja kaupunki palautettava yleisesti ymmärrettävään merkitykseen (7.3.2014) / verkkotoimitus.
- Setälä-seminaari: kielitieteen suurmiehestä oli moneksi (5.3.2014) / Laura Niemi.
- Suomen murteiden sanakirja laajenee verkossa (28.2.2014) / verkkotoimitus

- Yle julkaisi kielitestin (25.2.2014) / Vesa Heikkinen.
- Kielitoimiston koulutuksesta apua verkkoteksteihin (19.2.2014) / Hanna Hämäläinen.
- Retu ragee? Slanginkeruukilpailussa saatiin hyvä saalis (17.2.2014) / Vesa Heikkinen
- Suomen kielen lautakunta muutti suositusta: myös alkaa tekemään sopii yleiskieleen (5.2.2014) / Vesa Heikkinen.
- Hyvän virkakielen toimintaohjelma valmis (30.1.2014) / Vesa Heikkinen.
- Tietojärjestelmät vaikuttavat virkakieleen (23.1.2014) / Hanna Hämäläinen.
- Kielikorvia kuunneltavissa Elävässä arkistossa (21.1.2014) / Vesa Heikkinen.
- Virkakielen toimintaohjelma luovutetaan opetusministerille piakkoin (20.1.2014) / Vesa Heikkinen.
- Uusi julkaisu valottaa sanakirjatyön eettisiä kysymyksiä (13.1.2014) / Hanna Hämäläinen
- Kielenhuollon suositukset syntyvät vuorovaikutuksessa kieliyhteisön kanssa (10.1.2014) / Vesa Heikkinen.

- Slanginkeruukilpailu alkoi (7.1.2014) / Vesa Heikkinen
- Pistekirjoitus monelle ainoa avain luku- ja kirjoitustaitoon (7.1.2014) / Vesa Heikkinen.

Arvostelut – Recensioner

- Heikkilä, Elina: Uskonnollinen kieli pysyy ja muuttuu (Arv. teos: Sanaa tutkimassa : näkökulmia uskonnolliseen kieleen ja sen käyttöön / toimittaneet Riikka Nissi & Aila Mielikäinen. - Helsinki, 2014) // Kielikello. 2014 : 3, s. 34–35 (Kirjoja).
- Holmberg, Bianca: Lättillgängligt om tillgänglighet (Recension av: 10 tips för tillgänglighet. Hur er organisation blir mer lättillgänglig för personer med funktionsnedsättning / Åsa Gustafsson. - SFS och Sensus, 2013) // Språkbruk. 2014 : 2, s. 53–54.
- Snacka snyggt (Recension av: Snacka snyggt / Elaine Eksvärd. - Norstedts, 2014) // Språkbruk. 2014 : 2, s. 51–52.
- af Hällström-Reijonen, Charlotta: Etiska frågor i ordboksarbete (Recension av: Hyvä sanakirja : tieteellisiä, käytännöllisiä ja eettisiä näkökulmia leksikografiaan / toimittaneet Laura Tyysteri ja Kaisa Lehtosalo. - Turku, 2013) // Språkbruk. 2014 : 1, s. 54.
- Finska språkets rötter (Recension av: Kielenhuollon juurilla. Suomen kielen ohjailun historiaa / Taru Kolehmainen. - Helsinki, 2014) // Språkbruk. 2014 : 4, s. 45–46.
- Normän är mindre toleranta än vi tror (Recension av: Språklek toleranse i Noreg – Norge, för faen! / Øystein A. Vangsnes. - Norge, 2013) // Språkbruk. 2014 : 1, s. 55–56.
- Kamppi, Nina: Metonymiset merkitykset sanakirjoissa (Arv. teos: Conceptual metonymy and lexicographic representation / Sylwia Wojciechowska. - Frankfurt am Main, 2012) // Virittäjä. 118 (2014) : 1, s. 148–153 [ref.].
- Koponen, Eino: Besprechungen (Arv. teos: Lexikon der älteren germanischen Lehnwörter in den ostseefinnischen Sprachen. Bd. 3, P-Ä / begründet von A. D. Kylstra ; fortgeführt von Sirkka-Liisa Hahmo, Tette Hofstra, Osmo Nikkilä. - Amsterdam - New York, 2012) // Ural-Altische Jahrbücher. Neue Folge. - Wiesbaden 2012/2013. ISSN 0174-0652. - 25 (2012/2013), s. 263–267.
- Martola, Nina: Lilla åländska ordboken (Recension av: Lilla åländska ordboken / Ralf Svenblad. - 2013) // Språkbruk. 2014 : 1, s. 50–52.
- Skriv populärvetenskapligt (Recension av: Skriv populärvetenskapligt / Birgita Klepke och Suzanne Rydell. - 2014) // Språkbruk. 2014 : 3, s. 53.

- Språkrådets svensk-finska skolordlista i ny upplaga (Recension av: Språkrådets svensk-finska ordlista. Kieli-neuvoston ruotsalais-suomalainen koulusanasto. Språkrådet, 2014) // Språkbruk. 2014 : 4, s. 51–53.
- Nuolijärvi, Pirkko: Muutosten tekijää ja ymmärtäjää muistaen (Arv. teos: Klaus Mäkelän tekstit, teot ja elämä / toimit-taneet Auli Hakulinen ja Risto Jaakkola. Sosiaalipoliittisen yhdistyksen tutkimuksia ; 65. - Helsinki, 2014) // Tieteessä tapahtuu. - Helsinki : Tieteellisten seurain valtuuskunta. ISSN 0781-7916. 2014 : 6, s. 65–66 <http://ojs.tsv.fi/index.php/tt/article/view/48254/14029>.
- Paikkala, Sirkka: Kuopion, Oulun ja Turun etunimistöä Ruotsin vallan ajalta (Arv. teos: Kuopiossa, Oulussa ja Turus-sa vuosina 1725–1744 ja 1825–1844 syntyneiden kastenimet / Riitta Rajasuu. - Joensuu, 2013) // Virittäjä. 118 (2014) : 1, s. 125–129 [ref.] <http://ojs.tsv.fi/index.php/virittaja/article/view/9492> .
- Sandström, Caroline: Skånsk dialektordbok i behändigt format (Recension av: Skånska dialektord / Carl-Erik Lund-bladh. - Lund, 2012) // LexicoNordica. - Oslo : Nordisk forening for leksikografi. ISSN 0805-2735. - Vol. 21 (2014), s. 331–340
- Sommardahl, Eivor: Uppdaterade skrivregler för myndigheter (Recension av: Myndigheternas skrivregler. Förlag: Fritzes/Norstedts Juridik, 2014) // Språkbruk. 2014 : 4, s. 51
- Äikäs, Monica: Grammatik med drakinslag (Recension av: Grammatik i teori och lärande praktik. Från förskoleklass till åk 3. / Jessica Eriksson, Camilla Grönval och Annelie Johansson) // Språkbruk. 2014 : 1, s. 54–55
- Har du alla chips i påsen? (Recension av: Fan och hans moster gör en pudel / Mats Carlbom. - 2014) // Språkbruk. 2014 : 3, s. 54.
- Verb som du aldrig sett dem förut (Recension av: Grejen med verb. Grammatik som du aldrig har sett den förut / Sara Lövestam. - 2014) // Språkbruk. 2014 : 2, s. 55.

Abstraktit

- Heinonen, Tarja: Observations on recent corpus-oriented studies on the Finnish language // XLI Kielitieteen päivät, Kieli ja kielitiede teknistyvässä maailmassa, 08.–10.05.2014 Turku / Ilmari Iivaska ...[et. al.] . - Turku : Turun yliopisto. Kieli- ja käännöstieteiden laitos, 2014. S. 92.
- Lauerma, Petri: Rapolan käsitepiirittäinen 1800-luvun tietokanta tekeillä tietokannaksi // XLI Kielitieteen päivät, Kieli ja kielitiede teknistyvässä maailmassa, 08.–10.05.2014 Turku / Ilmari Iivaska ...[et. al.] . - Turku : Turun yliopisto. Kieli- ja käännöstieteiden laitos, 2014. S. 168–169.
- Tiilikä, Ulla–Verronen, Vappu: Massatuotanto ja tapauskohtaisuus: etuuspäätökset verbaalisina ja juridisina kokonai-suuksina // XLI Kielitieteen päivät, Kieli ja kielitiede teknistyvässä maailmassa, 08.–10.05.2014 Turku / Ilmari Iivaska ...[et. al.] . - Turku : Turun yliopisto. Kieli- ja käännöstieteiden laitos, 2014. S. 77.

Kotus-blogi – kaikkea kielestä

- Heikkilä, Elina: Vanhan kirjasuomen sanakirja mätkähti verkkoon (2.12.2014 15.47). (Satunnaisesti kirjoittava kotus-lainen)
- Heikkinen, Vesa: Astalon paluu (19.5.2014 14.32).
 ”Bossy” pannaan! (18.3.2014 14.13)
 ”Finn mamu” (15.4.2014 16.00).
 Hatkat (28.4.2014 11.18).
 Hyvä, että Suomi kiusaa Venäjää? (7.5.2014 13.40)
 Kaikki lagaa (10.9.2014 10.32).
 Kieli yli muiden? (14.1.2014 14.07).
 ”Loihesin siinä ajattelemaan” (7.8.2014 9.54).
 Lyhyiden ylistys (22.10.2014 10.28).
 Miksi vastustamme valinnanvapautta? (13.2.2014 7.54)
 Mitäs me suomalaisen metsäteollisuuden pelastajat! (4.2.2014 14.10).
 Muusikko tavoittelee Emmaa! (29.1.2014 12.13).
 Nyysimistä (26.3.2014 15.03).
 Omituiset eväät? (3.6.2014 16.02).
 Pakko dataa! (30.1.2014 15.17).
 Perhe poikineen (6.11.2014 14.59).
 Päntän äijä somettaa (27.10.2014 15.32).
 Sananparret versio 2.0 (12.3.2014 14.41).
 Sekakielinen Some Awards (12.11.2014 10.44).
 Sekasortoista anarkismia (23.9.2014 11.2).
 Suksi luistaa (24.2.2014 11.10).
 Twiittaaja ei viittaa kintaalla (10.4.2014 15.08).
 Uusi uljas valtioneuvostonvirasto (19.3.2014 13.24).
 Voiko savotta olla pieni? (20.3.2014 10.46).
- Heinonen, Tarja-Riitta: Tarjolla tänään: Kielitoimiston sanakirja! (11.11.2014 9.59)(Satunnaisesti kirjoittava kotuslai-nen) .
- Kankaanpää, Salli: Nyt saa alkaa tekemään (5.2.2014 11.32)(Satunnaisesti kirjoittava kotuslainen).
- Kolehmainen, Taru: Kielenhuollon juurilla (2.9.2014 15.11)(Satunnaisesti kirjoittava kotuslainen).
- Korhonen, Riitta: Keskustelua kielestä (10.2.2014 12.41)(Satunnaisesti kirjoittava kotuslainen).

- Laaksonen, Marianne: Euroopan kielten päivänä juhlimaan rinnakkais- ja monikielisyttä (25.9.2014 11.49)(Satunnaisesti kirjoittava kotuslainen).
- Niemi, Laura: Anna lapsellesi Starbucks-kelpoinen nimi! (20.3.2014 9.47).
 Ellotusta (3.11.2014 10.45).
 Jos av, laita yv (30.9.2014 9.20)
 Juuh elikkäs (18.8.2014 9.49).
 Järjestelmä edellä (4.8.2014 10.02).
 Kiinnostaa-verbi kiinnostaa (24.2.2014 14.43).
 Meitsi otti meitsien (13.1.2014 11.47).
 Metrolla yliopistolle (23.4.2014 8.43).
 Missä ässä? (27.1.2014 15.44).
 Miten taivuttaisit fitnestä? (16.12.2014 15.52).
 Ole iloinen kuin kesälomalainen (24.6.2014 14.07).
 "Oltiin Jarkkon kanssa #lätäkämatsi:ssa" (26.5.2014 16.56).
 Sopiiko twiipsi suomen kieleen? (29.4.2014 10.13).
 Todellaki, todellaki (3.12.2014 9.26)
 Zumbasta Fiestaan (27.10.2014 11.02)
- Niemi, Laura–Virkkunen, Elli-Noora: Väistyvät välimerkit (24.3.2014 15.48).
 Nuolijärvi, Pirkko: Hyvä virkakieli helpottaa elämää (30.1.2014 9.02)
 Hyvään virkakieleen! (13.10.2014 12.48).
- Paikkala, Sirkka: Suomen Posti? (14.8.2014 10.40)(Satunnaisesti kirjoittava kotuslainen).
- Ukskoski, Laura–Vanhala, Maria: Kaiken takana on parempi mies (1.9.2014 16.01)(Satunnaisesti kirjoittava kotuslainen).
- Kotuksen MM-kisapaketti (26.6.2014 10.22) (Satunnaisesti kirjoittava kotuslainen).
 Virkkunen, Elli-Noora: Pyöräkorjaamoista Uutistamoihin (13.5.2014 14.28)(Satunnaisesti kirjoittava kotuslainen)
 Voihan Venäjä! (28.5.2014 10.43)(Satunnaisesti kirjoittava kotuslainen).

Ulkopuoliset blogistit

- Juva, Kersti: Ajankohtaiset toivotukset (7.1.2014 10.53).
 Kehittääkö kaunokirjallisuus empatiaa? (2.4.2014 13.40).
 Miksi pitää suomentaa? (4.6.2014 13.26).
 Minä tiedän (17.9.2014 12.53).
 Pariliitto, seksiliitto, homoliitto vai avioliitto? (4.12.2014 13.34).
 Puuro tuli mustaa (6.3.2014 10.49).
 Saako sanoa "neekeri"? (6.8.2014 10.38).
 Sama suomeksi (14.5.2014 11.13)
 Soita minulle Ismael (20.10.2014 16.09)
 Älä turhaan lausu nimeä (10.2.2014 14.55).
- Koskela, Lasse: Auditoitu tulevaisuusstrategia (8.5.2014 14.41).
 Ihme kieli toi suomi (26.3.2014 14.22).
 Kun kieli alkaa kiinnostamaan (11.2.2014 13.59).
 Laista ja sen lukemisesta – ja varsinkin sen esitöistä (24.4.2014 9.57).
 Liennytettyä urputusta urheiluselostuksista, osa 1 (5.8.2014 10.08).
 Lyhyt epikriisi (31.3.2014 13.56)
 Puppugeneraattorin perussanasto ja musaa päälle (27.1.2014 14.58).
 Voiko kieli rapautua? (30.10.2014 15.14).
- Uusivirta, Olavi: Pyhä kirja (4.6.2014 9.11).

Terävästi: Kotus-blogin lukijoiden keskustelunavauksia

- Muuttuvat sanapainot, muuttuvat yhdyssanat? (15.1.2014 14.36) / Marjatta Byckling.
- Työkyvytön, työrajoitteinen, vajaatyökykyinen? (21.1.2014 15.52) / L.R.
- Puoliso, elämäntoveri vai kumppani? (5.2.2014 10.15) / Inka Kokkonen.
- Uhkaa murtaa jalkansa? (19.2.2014 12.55) / Raija Kauppi.
- Laura Närhen vai Laura Närhin?(20.2.2014 14.00) / Ahti Oksa.
- Puuttin ja Simferooppol (12.3.2014 10.30) / Katja Hirvasaho.
- Onko kuvan koolla väliä?(20.3.2014 12.34) / Kristiina Viitala.
- "Monin paikoin" (16.4.2014 11.34) / Taina Luukkanen.
- Suoloja ja suolia (23.4.2014 15.58) / Heikki Jokipii.
- "Voe taekkaralla" (29.4.2014 14.02) / Kaarlo Yrttiaho.
- 30 henkeä jumitti laitteessa (30.4.2014 10.31).

- Aito ranskalainen patonki? (21.8.2014 9.55) / Antero Ranne.
- "Takkinsa oli auki" (27.8.2014 13.48) / Elina Lampela.
- Mikä vika Sinfonietassa? (1.10.2014 13.14) / Inga.
- Raastavia muoti-ilmauksia, sananhelinää ja kapulakieltä (28.10.2014 11.27) / pekka välieurooppa.
- Tiukemman linjan vastustajat (13.11.2014 13.21) / Mauri Komsu.
- Jos-sanaa syrjitään (24.11.2014 10.57) / Asko Riittinen.
- uup ja feisbuuk (17.12.2014 11.22) / Nimim. Ääntäminen kuntoon.